

Col·lecció “Infància i Adolescència”, núm. 11

Quins són els perfils dels joves tutelats per la DGAIA?

Enquesta als educadors sobre els adolescents d'entre 15 i 17 anys amb mesura protectora (Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats)

Coordinació de l'informe:

Joan Llosada-Gistau (Unitat d'Anàlisi de Dades i Avaluació. DGAIA)
Francesc Balagué (Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats)

Equip de treball:

Eduard Hernández (Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats)
Manel Lolo (Unitat d'Anàlisi de Dades i Avaluació. DGAIA)

Agraïments:

A tots els professionals que van respondre els qüestionaris sobre els adolescents als quals fan seguiment i a tots els professionals de l'ASJTET que van col·laborar en el disseny del qüestionari.

© Generalitat de Catalunya, 2017

Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència
Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats (ASJTET)
Paral·lel, 52
08001 Barcelona

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement - No Comercial - Sense Obres Derivades 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor (Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya) i no se'n faci un ús comercial. No és permesa la transformació d'aquesta obra per generar una nova obra derivada. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>

Sumari

Presentació	3
Introducció	5
Característiques de l'estudi	7
1. Objectiu	7
2. Metodologia	7
3. Mostra	7
4. Instrument i recollida de dades	7
5. Àmbits temàtics i variables utilitzats en l'estudi	8
6. Anàlisi de les dades	9
Resultats: anàlisi bivariàble	11
1. Dades sociodemogràfiques	11
2. Aspectes relacionats amb el Sistema de Protecció	12
3. Situació acadèmica i continuïtat educativa	18
4. Contacte amb justícia juvenil	20
5. Característiques sociopersonals dels adolescents tutelats	22
6. Consum de tòxics	25
7. Salut	28
8. Previsió de sortida del Sistema de Protecció	33
Resultats: anàlisi multivariàble	41
1. Anàlisi de correspondències múltiples i classificació	41
2. Caracterització de set tipologies entre els adolescents acollits en centre residencial	46
Discussió	49
1. Sobre la relació amb els pares i mares	49
2. Sobre el tipus d'acolliment i els canvis de recurs	50
3. Sobre els escapoliments	50
4. Sobre el parentiu en l'acolliment en família extensa	51
5. Sobre la situació escolar	51
6. Sobre la relació amb justícia juvenil	52
7. Sobre les característiques sociopersonals	52
8. Sobre el consum de tòxics	53
9. Sobre la salut	54
10. Sobre la sortida del Sistema de Protecció	54
11. Els principals perfils dels adolescents acollits en centre entre 15 i 17 anys	54
Reflexions finals en relació amb l'ASJTET	57
Acrònims	59
Referències bibliogràfiques	61
Annex: Enquesta sobre adolescents tutelats d'entre 15-17 anys	63

Presentació

Ja fa més de 10 anys que l'Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats, en endavant ASJTET, va començar a dur a terme de manera periòdica (cada tres anys) un estudi sobre la població tutelada acollida als CRAE que en el moment de l'estudi tenia 15, 16 o 17 anys. D'aquesta manera l'ASJTET disposava d'un primer coneixement de les característiques d'aquests adolescents que, al llarg dels tres anys següents, podien arribar a l'Àrea com a extutelats. Les tres primeres edicions d'aquests estudis es van limitar a administrar una enquesta als educadors i educadores dels CRAE on es demanava que responguessin un ampli qüestionari per cadascun dels nois i noies del seu centre de les edats en estudi. Amb aquesta informació l'ASJTET podia planificar millor les necessitats que tenien i avançar-se una mica als esdeveniments.

L'estudi que ara teniu a les mans és la continuació d'aquell treball, però amb millores importants. D'una banda, l'enquesta s'ha actualitzat i s'ha informatitzat, de manera que s'ha millorat la recollida de dades i ha permès fer un treball estadístic més àgil i més complet.

En segon lloc s'ha obert el ventall de la mostra estudiada i, per primera vegada, també s'han recollit dades dels nois i noies d'aquesta edat que estan en acolliment en família extensa. S'ha començat pels nois i noies a qui els equips SIFE fan el seguiment familiar. Aquests equips són els qui han respost l'enquesta.

I, en tercer lloc, aquesta vegada l'ASJTET ha tingut el suport de la Unitat d'Anàlisi de Dades i Avaluació de la DGAIA que, a través de Joan Llosada-Gistau, sociòleg, ha portat la direcció tècnica de l'estudi que ens ha permès accedir a una informació molt més elaborada i útil.

Per tant, la DGAIA, tant en el seu vessant de treball de protecció com en el seu treball amb els extutelats, disposa a partir d'ara d'una anàlisi potent de la realitat dels adolescents que avui dia estan tutelats i de la població extutelada dels propers tres anys.

Amb la vista ja posada en el proper estudi, que es durà a terme a finals del 2018, els reptes consisteixen a ampliar la mostra d'acolliment en família extensa, incorporar la família aliena i estudiar la possibilitat d'incloure una mostra de nois i noies de la mateixa edat a qui es poden fer preguntes directes per contrastar el possible biaix entre l'opinió dels professionals i la dels mateixos interessats.

És un treball fet pels professionals que treballen diàriament a la DGAIA, amb els avantatges i les limitacions que això comporta. Però que ha estat presentat al Congrés Internacional EUSARF 2016 a Oviedo amb una molt bona acollida. I és una satisfacció que de la feina quotidiana de molts professionals dels centres dels SIFE i ASJTET se'n pugui elaborar un treball com el present i es pugui compartir amb tots els professionals, estudiosos i interessats en el camp de l'atenció a la infància i l'adolescència.

RICARD CALVO I PLA
Director general d'Atenció a la Infància i l'Adolescència

Introducció

L'Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats (ASJTET) és la Unitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (DGAIA) que ofereix als adolescents i joves entre 16 i 21 any, tutelats o extutelats per la DGAIA, suport tècnic i educatiu en els àmbits de l'habitatge, la inserció laboral, el suport psicològic, el suport econòmic i el suport jurídic, amb l'objectiu que aquests nois i noies assoleixin una plena autonomia personal i emancipació.

La finalitat principal de l'ASJTET és facilitar el procés maduratiu de la persona jove a través de l'acompanyament, la motivació, l'assessorament, l'orientació i la formació amb la voluntat de potenciar l'autonomia personal d'aquests nois i noies mitjançant una intervenció individualitzada.

Aquesta intervenció individualitzada comprèn el seguiment del noi o la noia per un professional durant un període determinat de temps i basant-se en un pla de treball individual (PTI) que dibuixa el full de ruta a seguir cap a la progressiva integració social i laboral i finalment l'autonomia personal, entesa com la capacitat del jove o la jove per desenvolupar la seva vida sense la necessitat de la intervenció dels equips especialitzats.

Davant d'aquests objectius i reptes, l'ASJTET ha dut a terme, en els darrers anys, diversos estudis per conèixer les principals característiques dels adolescents tutelats. L'informe que es presenta a continuació és, de fet, la quarta onada. El que es posa en evidència és la utilitat de disposar d'aquesta informació per part dels tècnics i professionals de l'Àrea. Per tant, conèixer els perfils dels adolescents i joves que atendran properament en algun dels seus programes els ha de permetre ajustar, redefinir o ampliar, en cas que sigui necessari, l'oferta de serveis que proporcionen a fi d'assolir l'objectiu de facilitar l'autonomia personal dels joves tutelats i extutelats.

La identificació dels principals perfils dels adolescents tutelats per la DGAIA es fa encara més imprescindible si tenim en compte que, cada vegada més, hi ha més diversitat sociodemogràfica dels nois i noies que es troben tutelats per la DGAIA. Per exemple, segons el Programa marc de centres (2015), en els darrers anys ha augmentat l'edat mitjana dels infants i adolescents acollits en els centres residencials, hi ha hagut un increment important d'infants que provenen d'altres països i, sobretot, d'adolescents estrangers que arriben sols sense referents familiars, entre els quals hi

ha força adolescents amb discapacitat, així com infants i adolescents amb problemes conductuals o carències psicosocials.

D'altra banda, els mitjans de comunicació, en els darrers mesos, s'han fet ressò de problemàtiques reals, però alhora molt específiques i concretes, relacionades amb alguns infants i adolescents tutelats amb el risc que l'imaginari col·lectiu les adopti com a norma i, per tant, es creïn uns estereotips respecte d'aquests adolescents que no s'ajusten segurament a la realitat.

És, doncs, en aquest context de canvi i focus mediàtic, que pretenem mirar de respondre la pregunta següent: quins són els principals perfils dels adolescents tutelats que tenen entre 15 i 17 anys a Catalunya?

Característiques de l'estudi

1. Objectiu

Identificar i caracteritzar els principals perfils existents entre els adolescents que tenen entre 15 i 17 anys tutelats per la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) que probablement seran acollits per l'Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats (ASJTET) en un futur proper, amb la finalitat d'adaptar els diferents programes de l'ASJTET, en cas que sigui necessari, perquè s'ajustin a les seves necessitats.

2. Metodologia

Estudi transversal dut a terme a Catalunya entre el novembre i el desembre del 2015. Aquest és el 4t estudi que es realitza des de l'ASJTET els darrers anys per conèixer els perfils dels adolescents tutelats i és la primera vegada que s'inclouen en la mostra els adolescents tutelats acollits en família extensa.

3. Mostra

Adolescents tutelats per la DGAIA que tenen entre 15 i 17 anys que es troben o bé acollits en un centre residencial o bé acollits en família extensa. Entre els acollits en família extensa, formen part de la mostra aquells adolescents que estan en seguiment del Servei d'Integració a les Famílies Extenses (SIFE).

La mostra la componen 728 adolescents (50% nois; 18% han nascut fora d'Espanya i 78% estan acollits en un centre residencial).

4. Instrument i recollida de dades

Enquesta dissenyada *ad hoc* per l'ASJTET amb la voluntat d'identificar els principals perfils dels adolescents tutelats que són susceptibles de ser acollits per l'ASJTET els propers anys.

És un **qüestionari indirecte**, ja que són els educadors tutors de cadascun dels adolescents els que han respost les preguntes del qüestionari. Un tutor pot haver respost més d'un qüestionari si aquest professional és tutor de més d'un noi o noia entre 15 i 17 anys tutelat. Entre els acollits en família extensa, ha estat un dels tècnics del Servei d'Integració a la Família Extensa (SIFE) el qui ha complimentat el qüestionari per a cada adolescent acollit en família extensa a qui fa seguiment.

El qüestionari incloïa 42 preguntes agrupades en vuit àmbits temàtics diferenciats.

5. Àmbits temàtics i variables utilitzats en l'estudi

a) Variables sociodemogràfiques

- Sexe
- Edat
- Ha nascut a Espanya?

b) Aspectes relacionats amb el Sistema de Protecció

- Tipus d'expedient
- Mesura protectora
- Procedència prèvia a la mesura protectora actual
- Tipus de contacte familiar
- Tipus de recurs (centre residencial)
- Freqüència d'escapoliments
- Parentiu amb la família acollidora (acollits en família extensa)

c) Situació acadèmica i continuïtat educativa

- Està estudiant actualment?
- Té previst continuar estudiant l'any que ve?

d) Relació amb justícia juvenil

- Ha tingut cap relació amb la justícia juvenil?

e) Característiques sociopersonals dels adolescents

- L'adolescent mostra inquietud pel seu futur?
- L'adolescent disposa d'habilitats socials?
- L'adolescent disposa d'habilitats de convivència?
- L'adolescent mostra interès per aprendre hàbits?
- L'adolescent té la capacitat d'acceptar les normes?
- L'adolescent està compromès amb el seu projecte?

f) Freqüència de consum de tòxics

- Freqüència de consum d'alcohol
- Freqüència de consum de cànnabis
- Freqüència de consum de tabac

g) La salut

- L'adolescent pateix algun problema de salut?
- Tipus de malaltia
- L'adolescent té valoració de discapacitat pel CAD?

h) Sortida del Sistema de Protecció

- Edat prevista de sortida del Sistema de Protecció
- Recurs en la sortida del Sistema de Protecció
- Tipus de suport que es preveu que necessitarà en la sortida del Sistema

6. Anàlisi de les dades

a) Anàlisi bivariàble

Per a l'anàlisi estadística bivariàble s'han seleccionat tres variables independents: el sexe, la mesura protectora i el lloc de naixement de l'adolescent. S'han analitzat la resta de variables en funció d'aquestes tres variables independents construint diverses taules de contingència segons els àmbits temàtics detallats anteriorment. La prova khi quadrat¹ ha estat utilitzada per al contrast d'hipòtesis o prova de significació estadística.

b) Anàlisi multivariàble

S'ha procedit a fer una anàlisi de correspondències múltiples ACM) i de classificació (*cluster analysis*). Aquesta anàlisi multivariàble s'ha efectuat únicament amb els adolescents acollits en centre residencial perquè la mostra entre els acollits en família extensa disponible no era prou representativa, ja que en l'estudi s'han inclòs únicament els casos que estan en seguiment pels equips SIFE.²

Entre els acollits en centre residencial, s'ha decidit caracteritzar set grups diferenciats a partir de les variables definides més amunt.

-
- 1 Per comprovar la significació estadística de la prova khi quadrat utilitzarem el valor p :
 - Si $p < 0,05$, el resultat és estadísticament significatiu, és a dir, rebutgem la hipòtesi nul·la d'independència i, per tant, concloem que ambdues variables estudiades són dependents i existeix una relació entre si.
 - Si $p > 0,05$, el resultat no és estadísticament significatiu, és a dir, acceptem la hipòtesi nul·la de independència i, per tant, concloem que ambdues variables estudiades són independents, no hi ha relació entre si.El valor de 0,05 es un valor establert d'acord amb el nivell de confiança del 95 %.
 - 2 Es preveu que en la propera onada, els equips SIFE ja seran presents en tot el territori i això permetrà ampliar la mostra dels adolescents acollits en família extensa.

Resultats: anàlisi bivariàble

1. Dades sociodemogràfiques

La mostra d'adolescents tutelats d'entre 15 i 17 anys és de 728 casos. El 72 % es troben acollits en centre residencial mentre que el 28 % es troben acollits en família extensa (seguits pels equips del SIFE).

Tant la distribució per sexe (50 % de noies) com per edats (al voltant del 33 % per cada grup d'edat) és molt similar.

Pel que fa al lloc de naixement, s'observa que el 18 % han nascut fora d'Espanya. A més, s'observa que aquests nois i noies que han nascut a fora d'Espanya estan sobrerrepresentats en l'acolliment residencial (un 22 % en centre residencial, en comparació amb un 6 % en família extensa).

Taula 1.- Variables independents en funció de la mesura protectora

		<i>Mesura protectora</i>						<i>Valor p</i>
		<i>Acolliment residencial</i>		<i>Acolliment en família extensa</i>		<i>Total</i>		
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	
Sexe	Dona	264	50,2	99	49,0	363	49,9	p=0,776
	Home	262	49,8	103	51,0	365	50,1	
	Total	526	100	202	100	728	100	
Edat	15 anys	181	35,0	73	36,3	254	35,4	p=0,112
	16 anys	178	34,4	54	26,9	232	32,3	
	17 anys	158	30,6	74	36,8	232	32,3	
	Total	517	100	201	100	718	100	
Ha nascut a Espanya?	No	117	22,2	13	6,4	130	17,9	p<0,001
	Sí	409	77,8	189	93,6	598	82,1	
	Total	526	100	202	100	728	100	

p<0,05= diferències estadísticament significatives

2. Aspectes relacionats amb el Sistema de Protecció

El tipus d'expedient més freqüent entre els adolescents estudiats és l'expedient de tutela (75 %) seguit de l'expedient de desemparament (17 %). S'observa que les noies tenen més freqüentment un expedient de tutela, mentre que els nois, expedients de guarda i de desemparament.³

Respecte de la procedència de l'adolescent en la mesura actual (en el moment de respondre el qüestionari), més de la meitat provenen del nucli familiar, un 31 % d'un altre centre, mentre que un 10 % prové d'una altra família extensa sense diferències segons el sexe.

Sobre el contacte amb els seus familiars, el 38 % manté el contacte amb el seu pare i mare, mentre que el 36 % manté contacte només amb la seva mare. Tan sols un 4 % no mantenen contacte amb cap familiar. No hi ha diferències per sexe.

³ La diferència entre els adolescents amb expedient de tutela o expedient de desemparament no afecta la interpretació dels nostres resultats en tant que són adolescents amb mesura protectora. Tanmateix, el fet de tenir un expedient de desemparament indica que fa menys temps que són en el Sistema de Protecció.

Taula 2. Aspectes relacionats amb el Sistema de Protecció segons sexe

		Sexe						Valor p ⁴
		Dona		Home		Total		
		N	%	N	%	N	%	
Tipus d'expedient	Assistencial	2	0,6	0	0	2	0,3	
	Desemparament	53	14,8	66	18,2	119	16,5	
	Guarda	21	5,8	40	11,0	61	8,4	
	Tutela	283	78,8	257	70,8	540	74,8	
	Total	359	100	363	100	722	100	-
Mesura protectora	Acolliment residencial	264	72,7	262	71,8	526	72,3	
	Acolliment en família extensa	99	27,3	103	28,2	202	27,7	
	Total	363	100	365	100	728	100	p=0,776
Procedència	Altres	9	2,5	9	2,5	18	2,5	
	Família extensa	39	10,7	34	9,3	73	10	
	Nucli familiar	203	55,9	209	57,3	412	56,6	
	Un altre centre	112	30,9	113	31	225	30,9	
	Total	363	100	365	100	728	100	p=0,934
Contacte familiar	Pare i mare	135	37,6	138	38,3	273	38,0	
	Altres familiars	27	7,5	40	11,1	67	9,3	
	Amb el pare	31	8,6	32	8,9	63	8,8	
	Amb la mare	136	37,9	121	33,6	257	35,7	
	Només amb germans	16	4,5	17	4,7	33	4,6	
	Sense contacte	14	3,9	12	3,3	26	3,6	
	Total	359	100	360	100	719	100	p=0,604

p<0.05= diferències estadísticament significatives

En funció del tipus de mesura, s'observen algunes diferències pel que fa al tipus d'expedient. Veiem que la tutela i la guarda són més freqüents entre els adolescents acollits en centre, mentre que el desemparament és més freqüent entre els acollits en família extensa.

Pel que fa a la procedència, hi ha diferències segons el tipus d'acolliment: els acollits en família extensa provenen amb més freqüència del nucli familiar que els acollits en un centre (78,8 % i 48 % respectivament). En canvi, el 38 % dels acollits en un centre provenen d'un altre centre, en contrast amb un 12 % dels acollits en família extensa.

4 En cap de les taules presentades en aquest informe s'ha calculat el valor p quan una o més caselles de la taula contenen menys de cinc observacions, perquè en aquests casos no és pertinent efectuar proves de significació estadística.

En referència amb el contacte familiar, veiem que els acollits en un centre tenen més freqüentment contacte amb el pare i la mare i amb la mare sola que no pas els acollits en família extensa, que, en canvi, tenen més contacte amb altres familiars que els acollits en un centre.

Taula 3. Aspectes relacionats amb el Sistema de Protecció segons la mesura protectora

		<i>Mesura protectora</i>						
		<i>Acolliment residencial</i>		<i>Acolliment en família extensa</i>		<i>Total</i>		<i>Valor p</i>
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	
Tipus d'expedient	Assistencial	2	0,4	0	0	2	0,3	
	Desemparament	60	11,5	59	29,5	119	16,5	
	Guarda	52	10	9	4,5	61	8,4	
	Tutela	408	78,2	132	66,0	540	74,8	
	Total	522	100	200	100	722	100	-
Procedència	D'altres	16	3	2	1	18	2,5	
	Família extensa	56	10,6	17	8,4	73	10	
	Nucli familiar	253	48,1	159	78,7	412	56,6	
	Un altre centre	201	38,2	24	11,9	225	30,9	
	Total	526	100	202	100	728	100	-
Contacte familiar	Pare i mare	207	39,7	66	33,5	273	38	
	Altres familiars	32	6,1	35	17,8	67	9,3	
	Amb el pare	43	8,2	20	10,2	63	8,8	
	Amb la mare	193	37%	64	32,5	257	35,7	
	Nomes amb germans	25	4,8	8	4,1	33	4,6	
	Sense contacte	22	4,2	4	2,0	26	3,6	
	Total	522	100	197	100	719	100	-

p<0.05= diferències estadísticament significatives

En funció del lloc de naixement de l'adolescent no veiem diferències pel que fa al tipus d'expedient. Tanmateix, els que han nascut fora d'Espanya tenen una proporció major d'expedients de desemparament i una proporció més baixa d'expedients de guarda.

Sobre la procedència s'observa que els adolescents que han nascut fora d'Espanya provenen amb més freqüència d'un altre centre (han canviat de centre), mentre que els que han nascut a Espanya provenen majoritàriament del nucli familiar.

Aquests darrers també doblen la procedència d'una família extensa (el 5% dels nascuts fora d'Espanya, en contrast amb l'11% dels que han nascut a Espanya). Aquestes diferències assoleixen significació estadística.

Pel que fa al contacte familiar, s'observa que entre els que han nascut fora d'Espanya és més freqüent no tenir cap contacte familiar (8% i 3% respectivament) i també és més freqüent el contacte amb germans (11% i 3%, respectivament) i les diferències són estadísticament significatives.

Taula 4. Situació dels infants en el Sistema de Protecció segons lloc de naixement

		<i>Ha nascut a Espanya?</i>				<i>Total</i>	<i>Valor p</i>
		<i>No ha nascut a Espanya</i>		<i>Ha nascut a Espanya</i>			
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>		
Tipus d'expedient	Assistencial	0	0	2	0,3	2	0,3
	Desemparament	28	21,7	91	15,3	119	16,5
	Guarda	6	4,7	55	9,3	61	8,4
	Tutela	95	73,6	445	75,0	540	74,8
	Total	129	100	593	100	722	100
Procedència	D'altres	5	3,8	13	2,2	18	2,5
	Família extensa	7	5,4	66	11,0	73	10
	Nucli familiar	61	46,9	351	58,7	412	56,6
	Un altre centre	57	43,8	168	28,1	225	30,9
	Total	130	100	598	100	728	100
Contacte familiar	Pare i mare	41	31,8	232	39,3	273	38
	Altres familiars	10	7,8	57	9,7	67	9,3
	Amb el pare	8	6,2	55	9,3	63	8,8
	Amb la mare	46	35,7	211	35,8	257	35,7
	Només amb germans	14	10,9	19	3,2	33	4,6
	Sense contacte	10	7,8	16	2,7	26	3,6
	Total	129	100	590	100	719	100

p<0.05= diferències estadísticament significatives

D'entre els nois i noies acollits en centre residencial, s'observa que el 72% es troben acollits en un CRAE, un 15% es troben acollits en centre d'acolliment i un 5% es troben acollits en CREI. Segons el sexe veiem, per exemple, que no hi ha cap noia inclosa en la mostra acollida en CREI.

Pel que fa a la freqüència d'escapoliments, s'observa que un 68 % dels adolescents no s'han escapolit mai, un 20 % s'escapoleixen ocasionalment i un 12 % s'escapoleixen sovint. No hi ha diferències significatives segons el sexe.

Taula 5. Tipus de recurs i freqüència d'escapoliments entre els acollits en centre

		Sexe						Valor p
		Dona		Home		Total		
		N	%	N	%	N	%	
Tipus de recurs	Altres recursos	28	10,6	17	6,5	45	8,6	
	CRAE	199	75,4	177	67,6	376	71,5	
	CREI	0	0,0	28	10,7	28	5,3	
	Centre d'acolliment	37	14,0	40	15,3	77	14,6	
	Total	264	100	262	100	526	100	-
Escapoliments	Freqüentment	26	9,8	35	13,4	61	11,6	
	Mai	185	70,1	172	65,9	357	68,0	
	Ocasionalment	53	20,1	54	20,7	107	20,4	
	Total	264	100	261	100	525	100	p=0,408

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons el lloc de naixement, s'observa que hi ha una quantitat més alta d'adolescents que no han nascut a Espanya que estan acollits en centres d'acolliment (29 % respecte a l'11 % dels nascuts a Espanya), i aquesta diferència és estadísticament significativa.

Pel que fa als escapoliments, un 26 % dels adolescents que no han nascut a Espanya s'escapoleixen freqüentment, en comparació amb un 8% dels que han nascut a Espanya. Aquesta diferència estadísticament significativa.

Taula 6. Tipus de recurs i freqüència d'escapoliments entre els acollits en un centre segons el lloc de naixement

		<i>Ha nascut a Espanya?</i>				<i>Total</i>		<i>Valor p</i>
		<i>No ha nascut a Espanya</i>		<i>Ha nascut a Espanya</i>				
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	
Tipus de recurs	Altres recursos	10	8,5	35	8,6	45	8,6	p<0,001
	CRAE	68	58,1	308	75,3	376	71,5	
	CREI	5	4,3	23	5,6	28	5,3	
	Centre d'acolliment	34	29,1	43	10,5	77	14,6	
	Total	117	100	409	100	526	100	
Escapoliments	Freqüentment	30	25,9	31	7,6	61	11,6	p<0,001
	Mai	62	53,4	295	72,1	357	68	
	Ocasionalment	24	20,7	83	20,3	107	20,4	
	Total	116	100	409	100	525	100	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Entre els adolescents acollits en família extensa, s'observa que el 58 % dels adolescents estan acollits pels avis i el 33 % pels oncles. Segons el sexe no hi ha diferències significatives en aquest sentit.

Taula 7. Tipus de parentiu dels acollidors entre els acollits en família extensa segons el sexe

		<i>Sexe</i>				<i>Total</i>		<i>Valor p</i>
		<i>Dona</i>		<i>Home</i>				
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	
Parentiu família extensa	Altres parents	9	9,1	8	7,8	17	8,4	p=0,937
	Avis	57	57,6	61	59,2	118	58,4	
	Oncles	33	33,3	34	33	67	33,2	
	Total	99	100	103	100	202	100	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons el lloc de naixement, s'observa que en el cas dels que han nascut fora d'Espanya, tot i ser molt pocs els que es troben acollits en família extensa (13), la meitat viuen amb els oncles. Entre els que han nascut a Espanya, s'observa que el 60 % es troben acollits pels avis.

Taula 8. Tipus de parentiu dels acollidors entre els acollits en família extensa segons lloc de naixement

		<i>Ha nascut a Espanya?</i>						<i>Valor p</i>
		<i>No ha nascut a Espanya</i>		<i>Ha nascut a Espanya</i>		<i>Total</i>		
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	
Parentiu família extensa	Altres parents	3	23,1	14	7,4	17	8,4	
	Avis	4	30,8	114	60,3	118	58,4	
	Oncles	6	46,2	61	32,3	67	33,2	
	Total	13	100	189	100	202	100	-

$p < 0.05$ = diferències estadísticament significatives

3. Situació acadèmica i continuïtat educativa

El 91 % dels adolescents de la mostra estaven estudiant en el moment de respondre el qüestionari i el 85 % té previst seguir estudiant l'any vinent, segons els seus educadors tutors.

Segons la situació acadèmica actual, s'observa que l'11 % dels nois no estan estudiant en el moment de respondre el qüestionari, en comparació amb el 6 % de les noies, i les diferències són estadísticament significatives.

En la mateixa línia, les noies tenen previst seguir estudiant l'any vinent en més proporció que els nois (el 89 % les noies, el 80 % els nois) i les diferències també assoleixen significació estadística.

Taula 9. Situació acadèmica actual i voluntat de seguir estudiant l'any que ve segons sexe

		Sexe						Valor p
		Dona		Home		Total		
		N	%	N	%	N	%	
Estudia actualment	Està estudiant	339	93,4	325	89,0	664	91,2	p=0,038
	No estudia	24	6,6	40	11,0	64	8,8	
	Total	363	100	365	100	728	100	
Previsió continuïtat estudis	No	38	10,7	72	20,3	110	15,5	p<0,001
	Sí	317	89,3	282	79,7	599	84,5	
	Total	355	100	354	100	709	100	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons la mesura protectora s'observa que és entre els acollits en família extensa on hi ha una proporció més alta d'adolescents que no estan estudiant en el moment de respondre al qüestionari, i les diferències respecte dels acollits en un centre són estadísticament significatives (el 14 % dels acollits en família extensa, en contrast amb el 7 % dels acollits en un centre).

En el fet de continuar estudiant l'any vinent, en canvi, no s'observen diferències segons el tipus d'acolliment.

Taula 10. Situació acadèmica actual i voluntat de seguir estudiant l'any que ve segons la mesura protectora

		Mesura protectora						Valor p
		Acolliment residencial		Acolliment en família extensa		Total		
		N	%	N	%	N	%	
Estudia actualment	Està estudiant	490	93,2	174	86,1	664	91,2	p=0,003
	No estudia	36	6,8	28	13,9	64	8,8	
	Total	526	100	202	100	728	100	
Previsió continuïtat estudis	No	85	16,5	25	12,9	110	15,5	p=0,235
	Sí	430	83,5	169	87,1	599	84,5	
	Total	515	100	194	100	709	100	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Hi ha una proporció més alta d'adolescents nascuts fora d'Espanya que no estan estudiant en el moment de respondre al qüestionari que de nascuts a Espanya, i les diferències assoleixen significació estadística (el 15 % dels no nascuts a Espanya no estan estudiant, en contrast amb el 8 % dels que han nascut a Espanya).

Alhora, la proporció dels adolescents no nascuts a Espanya que no volen continuar estudiant és més alta que la dels nascuts a Espanya, i les diferències també assoleixen significació estadística (el 21 % dels no nascuts a Espanya, en comparació amb el 14 % dels que han nascut a Espanya)

Taula 11. Situació acadèmica actual i voluntat de seguir estudiant l'any que ve segons el lloc de naixement

		<i>Ha nascut a Espanya?</i>				<i>Total</i>	<i>Valor p</i>
		<i>No ha nascut a Espanya</i>		<i>Ha nascut a Espanya</i>			
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>		
Estudia actualment	Està estudiant	111	85,4	553	92,5	664	91,2
	No estudia	19	14,6	45	7,5	64	8,8
	Total	130	100	598	100	728	100
		p=0,010					
Previsió continuïtat estudis	No	27	21,4	83	14,2	110	15,5
	Sí	99	78,6	500	85,8	599	84,5
	Total	126	100	583	100	709	100
		p=0,043					

p<0.05= diferències estadísticament significatives

4. Contacte amb justícia juvenil

El 83 % dels adolescents estudiats no han tingut cap contacte amb la justícia juvenil.

Segons el sexe, veiem que els nois han tingut algun contacte amb la justícia juvenil en una proporció més alta que les noies i les diferències són estadísticament significatives (el 26 % dels nois, en contrast amb el 9 % de les noies).

Taula 12. Adolescents que han tingut alguna relació amb la justícia juvenil segons el sexe

		Sexe						Valor p
		Dona		Home		Total		
		N	%	N	%	N	%	
Ha tingut algun contacte amb la justícia juvenil?	No	322	91,5	267	74,2	589	82,7	p<0,001
	Sí	30	8,5	93	25,8	123	17,3	
	Total	352	100	360	100	712	100	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons el tipus d'acolliment, els que estan en un centre residencial han tingut algun contacte amb la justícia juvenil amb més freqüència que els acollits en família extensa, i les diferències són estadísticament significatives (el 22 % dels acollits en un centre, en contraposició amb el 6 % dels acollits en família extensa).

Taula 13. Adolescents que han tingut algun contacte amb la justícia juvenil segons el tipus d'acolliment

		Mesura protectora						Valor p
		Acolliment residencial		Acolliment en família extensa		Total		
		N	%	N	%	N	%	
Ha tingut alguna mesura amb la justícia juvenil?	No	400	78,3	189	94,0	589	82,7	P<0,001
	Sí	111	21,7	12	6,0	123	17,3	
	Total	511	100	201	100	712	100	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

El 27 % dels adolescents que no han nascut a Espanya han tingut alguna relació amb la justícia juvenil, en contraposició amb el 15 % dels que han nascut a Espanya. Les diferències són estadísticament significatives.

Taula 14. Adolescents que han tingut algun contacte amb la justícia juvenil segons el lloc de naixement

		<i>Ha nascut a Espanya?</i>						<i>Valor p</i>
		<i>No ha nascut a Espanya</i>		<i>Ha nascut a Espanya</i>		<i>Total</i>		
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	
Ha tingut alguna mesura amb la justícia juvenil?	No	90	72,6	499	84,9	589	82,7	p<0,001
	Sí	34	27,4	89	15,1	123	17,3	
	Total	124	100	588	100	712	100	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

5. Característiques sociopersonals dels adolescents tutelats

S'han estudiat sis trets sociopersonals diferents entre els adolescents tutelats (valoracions efectuades pels seus educadors tutors): si tenen inquietud pel futur, si tenen habilitats socials, si tenen habilitats de convivència, si mostren interès per aprendre hàbits, si accepten les normes i si tenen compromís amb el seu projecte. S'observa que els professionals entrevistats consideren que al voltant del 60 % dels adolescents tutelats disposen d'aquests trets sociopersonals. La capacitat per acceptar normes és el més habitual (72 %) i el compromís amb el projecte, el menys habitual (59 %).

Segons el sexe, veiem que les noies disposen de tots els trets sociopersonals en un percentatge més alt que els nois i, en tots els trets, les diferències són estadísticament significatives. És interessant observar alhora que les noies, tot i presentar valoracions més bones dels diferents trets sociopersonals, també mostren més inquietud pel futur que els nois.

Taula 15. Característiques sociopersonals dels adolescents segons el sexe

		Sexe						Valor p
		Dona		Home		Total		
		N	%	N	%	N	%	
Mostren inquietud pel futur?	No	98	27,3	173	47,8	271	37,6	p<0,001
	Si	261	72,7	189	52,2	450	62,4	
	Total	359	100	362	100	721	100	
Disposen d'habilitats socials?	No	114	31,8	182	50,4	296	41,1	p<0,001
	Si	245	68,2	179	49,6	424	58,9	
	Total	359	100	361	100	720	100	
Disposen d'habilitats de convivència?	No	102	28,3	158	43,8	260	36,1	p<0,001
	Si	258	71,7	203	56,2	461	63,9	
	Total	360	100	361	100	721	100	
Mostren interès per aprendre hàbits?	No	103	28,8	188	51,9	291	40,4	p<0,001
	Si	255	71,2	174	48,1	429	59,6	
	Total	358	100	362	100	720	100	
Accepten les normes?	No	74	20,6	126	34,8	200	27,7	p<0,001
	Si	285	79,4	236	65,2	521	72,3	
	Total	359	100	362	100	721	100	
Mostren compromís amb el seu projecte?	No	111	30,8	188	52,2	299	41,5	p<0,001
	Si	249	69,2	172	47,8	421	58,5	
	Total	360	100	360	100	720	100	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons el tipus d'acolliment s'observa que els acollits en centre mostren més inquietud pel futur que els acollits en família extensa i, en canvi, menys compromís amb el projecte. En ambdós aspectes les diferències són estadísticament significatives. En la resta de característiques estudiades no s'observen diferències.

Taula 16. Característiques sociopersonals dels adolescents segons el tipus d'acolliment

		<i>Mesura protectora</i>						
		<i>Acolliment residencial</i>		<i>Acolliment en família extensa</i>		<i>Total</i>		<i>Valor p</i>
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	
Mostren inquietud pel futur?	No	185	35,4	86	43,4	271	37,6	
	Sí	338	64,6	112	56,6	450	62,4	
	Total	523	100	198	100	721	100	p=0,046
Disposen d'habilitats socials?	No	219	42	77	38,9	296	41,1	
	Sí	303	58	121	61,1	424	58,9	
	Total	522	100	198	100	720	100	p=0,455
Disposen d'habilitats de convivència?	No	197	37,7	63	31,8	260	36,1	
	Sí	326	62,3	135	68,2	461	63,9	
	Total	523	100	198	100	721	100	p=0,144
Mostren interès per aprendre hàbits?	No	219	41,9	72	36,5	291	40,4	
	Sí	304	58,1	125	63,5	429	59,6	
	Total	523	100	197	100	720	100	p=0,194
Accepten les normes?	No	146	27,9	54	27,3	200	27,7	
	Sí	377	72,1	144	72,7	521	72,3	
	Total	523	100	198	100	721	100	p=0,863
Mostren compromís amb el seu projecte?	No	229	43,9	70	35,4	299	41,5	
	Sí	293	56,1	128	64,6	421	58,5	
	Total	522	100	198	100	720	100	p=0,038

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons el lloc de naixement només s'observen diferències estadísticament significatives en el fet de disposar d'habilitats socials, ja que els que han nascut fora d'Espanya mostren en una proporció més alta més habilitats socials que els que han nascut a Espanya. En la resta de característiques sociopersonals estudiades no observem diferències significatives.

Taula 17. Característiques sociopersonals dels adolescents segons el lloc de naixement

		Ha nascut a Espanya?						Valor P
		No ha nascut a Espanya		Ha nascut a Espanya		Total		
		N	%	N	%	N	%	
Mostren inquietud pel futur?	No	43	33,3	228	38,5	271	37,6	p=0,271
	Si	86	66,7	364	61,5	450	62,4	
	Total	129	100	592	100	721	100	
Disposen d'habilitats socials?	No	41	31,8	255	43,1	296	41,1	p=0,017
	Si	88	68,2	336	56,9	424	58,9	
	Total	129	100	591	100	720	100	
Disposen d'habilitats de convivència?	No	43	33,3	217	36,7	260	36,1	p=0,476
	Si	86	66,7	375	63,3	461	63,9	
	Total	129	100	592	100	721	100	
Mostren interès per aprendre hàbits?	No	45	34,9	246	41,6	291	40,4	p=0,158
	Si	84	65,1	345	58,4	429	59,6	
	Total	129	100	591	100	720	100	
Accepten les normes?	No	39	30	161	27,2	200	27,7	p=0,525
	Si	91	70	430	72,8	521	72,3	
	Total	130	100	591	100	721	100	
Mostren compromís amb el seu projecte?	No	59	45,7	240	40,6	299	41,5	p=0,284
	Si	70	54,3	351	59,4	421	58,5	
	Total	129	100	591	100	720	100	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

6. Consum de tòxics⁵

Pràcticament la meitat dels adolescents tutelats d'entre 15 i 17 anys no consumeix mai alcohol, segons els professionals. N'hi ha un 39 % que consumeix alcohol ocasionalment i un 13 % que ho fa sovint o habitualment, segons els seus educadors tutors.

Pel que fa al tabac, en canvi, pràcticament la meitat són fumadors habituals (46 %), un 18 % fumen tabac ocasionalment i un 36 % no són fumadors.

⁵ Només s'han considerat els tòxics en què la freqüència de consum era prou gran per a la realització d'anàlisis estadístiques: consum d'alcohol, tabac i cànnabis.

En referència amb el consum de cànnabis, els professionals indiquen que la meitat no en consumeixen mai (49%), un 26 % en consumeix sovint o habitualment i un 24 % ho fan de manera ocasional.

Segons el sexe, s'observen únicament diferències en el consum de cànnabis, ja que els nois en consumeixen sovint o habitualment en una proporció més alta que les noies (el 32 % dels nois en consumeix habitualment, en contraposició amb un 20 % de les noies), i la diferència és estadísticament significativa.

Taula 18. Freqüència de consum de tòxics (alcohol, tabac i cànnabis) segons el sexe

		Sexe						Valor p
		Dona		Home		Total		
		N	%	N	%	N	%	
Freqüència consum alcohol	Mai	148	48,5	147	46,7	295	47,6	p=0,27
	Ocasionalment	123	40,3	119	37,8	242	39,0	
	Sovint o habitualment	34	11,1	49	15,6	83	13,4	
	Total	305	100	315	100	620	100	
Freqüència consum tabac	Mai	109	37,8	106	35,1	215	36,4	p=0,42
	Ocasionalment	54	18,8	49	16,2	103	17,5	
	Sovint o habitualment	125	43,4	147	48,7	272	46,1	
	Total	288	100	302	100	590	100	
Freqüència consum cànnabis	Mai	137	53,9	129	45,1	266	49,3	p=0,006
	Ocasionalment	67	26,4	66	23,1	133	24,6	
	Sovint o habitualment	50	19,7	91	31,8	141	26,1	
	Total	254	100	286	100	540	100	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons el tipus d'acolliment no s'observen diferències en el consum d'alcohol. En canvi, veiem que el percentatge d'adolescents que fumen tabac és més alta en els acollits en un centre residencial que en els acollits en família extensa (el 51 % dels acollits en un centre fumen habitualment, en comparació amb un 28 % dels acollits en família extensa), i també consumeixen cànnabis amb més freqüència que els acollits en família extensa (el 28 % dels acollits en un centre consumeixen habitualment cànnabis i dels acollits en família extensa en són un 20 %). En ambdós consums, les diferències són estadísticament significatives.

Taula 19. Freqüència de consum de tòxics (alcohol, tabac i cànnabis) segons el tipus d'acolliment

		<i>Mesura protectora</i>						<i>Valor p</i>
		<i>Acolliment residencial</i>		<i>Acolliment en família extensa</i>		<i>Total</i>		
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	
Freqüència consum alcohol	Mai	229	47,4	66	48,2	295	47,6	p=0,953
	Ocasionalment	190	39,3	52	38,0	242	39	
	Sovint o habitualment	64	13,3	19	13,9	83	13,4	
	Total	483	100	137	100	620	100	
Freqüència consum tabac	Mai	151	32,3	64	52,0	215	36,4	p<0,001
	Ocasionalment	78	16,7	25	20,3	103	17,5	
	Sovint o habitualment	238	51,0	34	27,6	272	46,1	
	Total	467	100	123	100	590	100	
Freqüència consum cànnabis	Mai	200	46,4	66	60,6	266	49,3	p=0,031
	Ocasionalment	112	26,0	21	19,3	133	24,6	
	Sovint o habitualment	119	27,6	22	20,2	141	26,1	
	Total	431	100	109	100	540	100	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons el lloc de naixement, s'observa que en els tres tipus de tòxics els professionals consideren que els adolescents nascuts fora d'Espanya en consumeixen en una proporció més alta que els nascuts a Espanya, i les diferències són estadísticament significatives. Destaquem, per exemple, que el 38 % dels adolescents nascuts fora d'Espanya consumeixen cànnabis habitualment, en comparació amb un 23 % dels nascuts a Espanya.

Taula 20. Freqüència de consum de tòxics (alcohol, tabac i cànnabis) segons el lloc de naixement

		<i>Ha nascut a Espanya?</i>						<i>Valor p</i>
		<i>No nascut a Espanya</i>		<i>Ha nascut a Espanya</i>		<i>Total</i>		
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	
Freqüència consum alcohol	Mai	42	37,2	253	49,9	295	47,6	p=0,014
	Ocasionalment	48	42,5	194	38,3	242	39	
	Sovint o habitualment	23	20,4	60	11,8	83	13,4	
	Total	113	100	507	100	620	100	
Freqüència consum tabac	Mai	32	29,1	183	38,1	215	36,4	p=0,018
	Ocasionalment	14	12,7	89	18,5	103	17,5	
	Sovint o habitualment	64	58,2	208	43,3	272	46,1	
	Total	110	100	480	100	590	100	
Freqüència consum cànnabis	Mai	34	32,7	232	53,2	266	49,3	p<0,001
	Ocasionalment	31	29,8	102	23,4	133	24,6	
	Sovint o habitualment	39	37,5	102	23,4	141	26,1	
	Total	104	100	436	100	540	100	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

7. Salut

El 75 % dels adolescents tutelats entre 15 i 17 anys no tenen cap problema de salut, i el 25 % restant en tenen algun, segons els seus educadors tutors.

Segons el sexe, els nois tenen un percentatge més alt de problemes de salut que les noies, i les diferències són estadísticament significatives (el 29 % dels nois tenen algun problema de salut, en contrast amb el 21 % de les noies).

Taula 21. Problemes de salut segons el sexe

		Sexe						Valor p
		Dona		Home		Total		
		N	%	N	%	N	%	
Té algun problema de salut?	No	285	78.7	258	71.5	543	75.1	p=0.024
	Sí	77	21.3	103	28.5	180	24.9	
	Total	362	100.0	361	100.0	723	100.0	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Dels que tenen algun problema de salut, observem que la meitat (53 %; el 10 % respecte del total dels adolescents) pateixen algun trastorn mental diagnosticat, mentre que una quarta part tenen alguna malaltia física crònica (23 %; el 5 % del total dels adolescents).

Segons el sexe, s'observa que hi ha una proporció més alta de nois que tenen un trastorn mental diagnosticat (el 63 % dels nois que tenen un problema de salut, en contrast amb el 40 % de les noies amb problemes de salut), mentre que en el cas de les noies la proporció és més alta en les malalties físiques cròniques (el 30 % de les noies que tenen un problema de salut, en comparació amb el 18 % dels nois amb problemes de salut), i les diferències són estadísticament significatives.

Taula 22. Tipus de malaltia segons el sexe

		Sexe						Valor p
		Dona		Home		Total		
		N	%	N	%	N	%	
Tipus de malaltia	Altres	20	29.9	18	19.8	38	24.1	p=0.020
	Malaltia física crònica	20	29.9	16	17.6	36	22.8	
	Trastorn mental diagnosticat	27	40.3	57	62.6	84	53.2	
	Total	67	100.0	91	100.0	158	100.0	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Dels adolescents amb algun problema de salut assenyalat pels professionals, el 58 % pateixen una discapacitat valorada pel CAD sense que s'observin diferències segons el sexe (el 14 % respecte del total d'adolescents).⁶

6 Entre els adolescents amb algun tipus de discapacitat diagnosticada, la més freqüent és la discapacitat psíquica (70 %).

Taula 23. Valoració de discapacitat pel CAD segons el sexe

		Sexe						Valor p
		Dona		Home		Total		
		N	%	N	%	N	%	
Valoració de discapacitat pel CAD	No	34	45.9	40	39.2	74	42.0	p=0.372
	Sí	40	54.1	62	60.8	102	58.0	
	Total	74	100.0	102	100.0	176	100.0	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons el tipus d'acolliment, s'observa que els adolescents acollits en un centre pateixen algun problema de salut en una proporció més alta que els acollits en família extensa, i les diferències són estadísticament significatives (el 30 % dels acollits en un centre tenen algun problema de salut, en contrast amb el 12 % dels acollits en família extensa).

Taula 24. Patir algun problema de salut segons el tipus d'acolliment

		Mesura protectora						Valor p
		Acolliment residencial		Acolliment en família extensa		Total		
		N	%	N	%	N	%	
Té algun problema de salut?	No	366	70.2	177	87.6	543	75.1	p<0.001
	Sí	155	29.8	25	12.4	180	24.9	
	Total	521	100.0	202	100.0	723	100.0	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons el tipus de malaltia, no s'observen diferències estadísticament significatives en la distribució segons el tipus d'acolliment (el nombre d'observacions dels acollits en família extensa amb problemes de salut és molt petit). Tanmateix, s'observa que el 56 % dels adolescents acollits en un centre pateixen algun trastorn mental diagnosticat, en comparació amb el 36 % dels acollits en família extensa.

Taula 25. Tipus de malaltia segons el tipus d'acolliment

		<i>Mesura protectora</i>						
		<i>Acolliment residencial</i>		<i>Acolliment en família extensa</i>		<i>Total</i>		<i>Valor p</i>
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	
Tipus de malaltia	D'altres	32	23.5	6	27.3	38	24.1	p=0.171
	Malaltia física crònica	28	20.6	8	36.4	36	22.8	
	Trastorn mental diagnosticat	76	55.9	8	36.4	84	53.2	
	Total	136	100.0	22	100.0	158	100.0	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons el tipus d'acolliment, les diferències pel que fa a la distribució dels adolescents amb discapacitat tampoc assoleixen significació estadística (el nombre d'observacions dels acollits en família extensa amb problemes de salut és molt petit). Tanmateix, veiem que el 59 % dels acollits en un centre que pateixen algun problema de salut tenen alguna discapacitat, en comparació amb el 50 % dels acollits en família extensa.

Taula 26. Valoració de discapacitat pel CAD segons el tipus d'acolliment

		<i>Mesura protectora</i>						
		<i>Acolliment residencial</i>		<i>Acolliment en família extensa</i>		<i>Total</i>		<i>Valor p</i>
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	
Valoració de discapacitat pel CAD	No	61	40.7	13	50.0	74	42.0	p=0.373
	Sí	89	59.3	13	50.0	102	58.0	
	Total	150	100.0	26	100.0	176	100.0	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons el lloc de naixement, els nascuts a Espanya tenen, en un percentatge més alt, algun problema de salut, i les diferències són estadísticament significatives (el 27 % dels nascuts a Espanya pateixen algun problema de salut, en contrast amb el 15 % dels nascuts fora d'Espanya).

Taula 27. Patir algun problema de salut segons el lloc de naixement

		<i>Ha nascut a Espanya?</i>				<i>Total</i>	<i>Valor p</i>
		<i>No ha nascut a Espanya</i>		<i>Ha nascut a Espanya</i>			
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>		
Té algun problema de salut?	No	110	85.3	433	72.9	543	75.1
	Sí	19	14.7	161	27.1	180	24.9
	Total	129	100.0	594	100.0	723	100.0

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons el lloc de naixement no s'observen diferències estadísticament significatives pel que fa al tipus de malaltia (el nombre d'observacions dels que no han nascut a Espanya amb problemes de salut és molt petit). Tanmateix, patir una malaltia física crònica és molt més freqüent entre els que han nascut a Espanya.

Taula 28. Tipus de malaltia segons el lloc de naixement

		<i>Ha nascut a Espanya?</i>				<i>Total</i>	<i>Valor p</i>
		<i>No ha nascut a Espanya</i>		<i>Ha nascut a Espanya</i>			
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>		
Tipus de malaltia	Altres	6	37.5	32	22.5	38	24.1
	Malaltia física crònica	2	12.5	34	23.9	36	22.8
	Trastorn mental diagnosticat	8	50.0	76	53.5	84	53.2
	Total	16	100.0	142	100.0	158	100.0

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons el lloc de naixement, les diferències pel que fa a la distribució dels adolescents amb discapacitat tampoc assoleixen significació estadística (el nombre d'observacions dels nascuts fora d'Espanya amb problemes de salut és molt petit). Tanmateix, veiem que el 50 % dels nascuts a Espanya que pateixen algun problema de salut tenen alguna discapacitat, en contrast amb el 40 % dels que han nascut fora d'Espanya.

Taula 29. Valoració de discapacitat pel CAD segons el lloc de naixement

		<i>Ha nascut a Espanya?</i>				<i>Total</i>	<i>Valor p</i>
		<i>No ha nascut a Espanya</i>		<i>Ha nascut a Espanya</i>			
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>		
Valoració de discapacitat pel CAD	No	12	60.0	62	39.7	74	42.0
	Sí	8	40.0	94	60.3	102	58.0
	Total	20	100.0	156	100.0	176	100.0

p<0.05= diferències estadísticament significatives

8. Previsió de sortida del Sistema de Protecció

Els professionals consideren que el 80 % dels adolescents tutelats d'entre 15 i 17 anys sortiran del Sistema de Protecció amb la majoria d'edat, mentre que el 20 % restant ho faran abans de complir els 18 anys. No s'observen diferències segons el sexe.

Pel que fa a la derivació prevista en el moment de sortir del Sistema de Protecció, s'observa que el 53 % seran orientats a un programa de l'ASJTET mentre que un 22 % retornaran al seu nucli familiar. No s'observen diferències segons el sexe.

Taula 30. Edat prevista de sortida del Sistema de Protecció i derivació en el moment de la sortida segons el sexe

		Sexe						P
		Dona		Home		Total		
		N	%	N	%	N	%	
Edat prevista de sortida del Sistema	Abans de la majoria d'edat	69	19,9	69	19,4	138	19,6	p=0,867
	Per majoria d'edat	278	80,1	287	80,6	565	80,4	
	Total	347	100	356	100	703	100	
Derivació prevista a la sortida	Altres	19	5,4	13	3,7	32	4,5	p=0,397
	Recurs residencial específic per discapacitat	13	3,7	20	5,6	33	4,7	
	Recursos ASJTET	196	55,5	177	49,9	373	52,7	
	Emancipació ²	26	7,4	31	8,7	57	8,1	
	Família extensa	27	7,6	29	8,2	56	7,9	
	Nucli familiar	72	20,4	85	23,9	157	22,2	
	Total	353	100	355	100	708	100	

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Sobre el tipus de suport que necessitarà l'adolescent després de sortir del Sistema de Protecció, veiem que el més freqüent és que necessitin suport per a la inserció sociolaboral (74 %), seguit del suport econòmic (66 %) i el suport socioeducatiu (60 %).

Segons el sexe, s'observen diferències estadísticament significatives en el fet de necessitar suport per a la inserció sociolaboral, en què el 79 % dels nois en necessitaran, en comparació amb el 69 % de les noies, i el suport jurídic, en què els nois (20 %) també necessitaran més suport que les noies (13 %). En la resta de possibles necessitats no hi ha diferències segons el sexe.

Taula 31. Tipus de suport que es preveu a la sortida del Sistema de Protecció segons el sexe

	Sexe				Total	Valor p	
	Dona		Home				
	Suport	% sobre total noies (352)	Suport	% sobre total nois (360)	% sobre total respostes (712)		
Cap suport	19	5,4%	16	4,4%	35	4,9%	p=0,556
Suport socioeducatiu	202	57,4%	225	62,5%	427	60,0%	p=0,164
Inserció sociolaboral	244	69,3%	284	78,9%	528	74,2%	p=0,004
Habitatge	197	56,0%	190	52,8%	387	54,4%	p=0,393
Formació	195	55,4%	202	56,1%	397	55,8%	p=0,848
Suport jurídic	44	12,5%	71	19,7%	115	16,2%	p=0,009
Suport econòmic	229	65,1%	244	67,8%	473	66,4%	p=0,442

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Segons la mesura protectora no s'observen diferències pel que fa a l'edat prevista de sortida del Sistema de Protecció.

Observem, en canvi, diferències estadísticament significatives en funció de la derivació: el 62 % dels acollits en família extensa seran derivats a un programa de l'ASJTET, en contrast amb el 49 % dels acollits en un centre. Una quarta part dels acollits en família extensa romandran en la família. Pel que fa al retorn al nucli familiar, un 28 % dels acollits en un centre ho faran, en comparació amb el 7 % dels acollits en família extensa.

Taula 32. Edat prevista de sortida del Sistema de Protecció i derivació en el moment de la sortida segons el tipus d'acolliment

		<i>Mesura protectora</i>						<i>Valor p</i>
		<i>Acolliment residencial</i>		<i>Acolliment en família extensa</i>		<i>Total</i>		
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	
Edat prevista de sortida del Sistema	Abans de la majoria d'edat	106	21,1	32	15,9	138	19,6	
	Per majoria d'edat	396	78,9	169	84,1	565	80,4	
	Total	502	100	201	100	703	100	p=0,117
Derivació prevista a la sortida	Altres	31	6	1	0,5	32	4,5	
	Recurs residencial específic per discapacitat	32	6,2	1	0,5	33	4,7	
	Recursos ASJTET	253	49,1	120	62,2	373	52,7	
	Emancipació	47	9,1	10	5,2	57	8,1	
	Família extensa	9	1,7	47	24,4	56	7,9	
	Nucli familiar	143	27,8	14	7,3	157	22,2	
	Total	515	100	193	100	708	100	-

p<0.05= diferències estadísticament significatives

El suport que necessitaran aquests adolescents en sortir del Sistema en funció del tipus d'acolliment presenta algunes diferències: el suport d'habitatge serà molt més necessari entre els acollits en un centre (el 66 % els acollits en un centre i el 24 % dels acollits en família extensa), així com el suport jurídic (el 20 % els acollits en centre i el 7 % els acollits en família extensa). En canvi, el suport econòmic es preveu que serà més necessari entre els acollits en extensa (el 74 % dels acollits en extensa i el 64 % dels acollits en un centre).

Taula 33. Tipus de suport que es preveu a la sortida del Sistema de Protecció segons el tipus d'acolliment

	<i>Mesura protectora</i>					<i>Valor p</i>	
	<i>Acolliment residencial</i>		<i>Acolliment en família extensa</i>		<i>Total</i>		
	<i>Suport</i>	<i>% sobre total noies (516)</i>	<i>Suport</i>	<i>% sobre total noies (196)</i>	<i>% sobre total respostes (712)</i>		
Cap suport	32	6,2%	3	1,5%	35	4,9%	-
Suport socioeducatiu	319	61,8%	108	55,1%	427	60,0%	p=0,102
Inserció sociolaboral	390	75,6%	138	70,4%	528	74,2%	p=0,159
Habitatge	340	65,9%	47	24,0%	387	54,4%	p=0,001
Formació	289	56,0%	108	55,1%	397	55,8%	p=0,828
Suport jurídic	102	19,8%	13	6,6%	115	16,2%	p=0,001
Suport econòmic	329	63,8%	144	73,5%	473	66,4%	p=0,014

p<0.05= diferències estadísticament significatives

En funció de si l'adolescent ha nascut a Espanya o en un altre país, no s'observen diferències estadísticament significatives ni entre l'edat prevista de sortida ni segons la derivació prevista a la sortida del Sistema de Protecció.

Taula 34. Edat prevista de sortida del Sistema de Protecció i derivació en el moment de la sortida segons el lloc de naixement

		<i>Ha nascut a Espanya?</i>						
		<i>No ha nascut a Espanya</i>		<i>Ha nascut a Espanya</i>		<i>Total</i>		<i>Valor p</i>
		<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	<i>N</i>	<i>%</i>	
Edat prevista de sortida del Sistema	Abans de la majoria d'edat	23	18,3	115	19,9	138	19,6	
	Per majoria d'edat	103	81,7	462	80,1	565	80,4	
	Total	126	100	577	100	703	100	p=0,668
Derivació prevista a la sortida	Altres	4	3,2	28	4,8	32	4,5	
	Recurs residencial específic per discapacitat	5	4,0	28	4,8	33	4,7	
	Recursos ASJTET	71	56,8	302	51,8	373	52,7	
	Emancipació	16	12,8	41	7,0	57	8,1	
	Família extensa	6	4,8	50	8,6	56	7,9	
	Nucli familiar	23	18,4	134	23,0	157	22,2	
	Total	125	100	583	100	708	100	p=0,140

p<0.05= diferències estadísticament significatives

En canvi, però, sí que s'observen algunes diferències en funció del tipus de suport que necessitaran els adolescents en la sortida: els adolescents nascuts fora d'Espanya es preveu que necessitaran més suport en la inserció sociolaboral (el 82 % dels nascuts fora d'Espanya i el 72 % dels nascuts a Espanya), més suport d'habitatge (el 69 % dels nascuts fora d'Espanya per un 51 % dels nascuts a Espanya) i més suport jurídic (el 36 % dels nascuts fora d'Espanya i el 12 % dels nascuts a Espanya).

Taula 35. Tipus de suport que es preveu a la sortida del Sistema de Protecció segons el lloc de naixement

	<i>Ha nascut a Espanya?</i>						
	<i>No ha nascut a Espanya</i>		<i>Ha nascut a Espanya</i>		<i>Total</i>	<i>Valor p</i>	
	<i>Suport</i>	<i>% sobre total noies (129)</i>	<i>Suport</i>	<i>% sobre total noies (583)</i>			<i>% sobre total respostes (712)</i>
Cap suport	8	6,2%	27	4,6%	35	4,9%	p=0,455
Suport socioeducatiu	76	58,9%	351	60,2%	427	60,0%	p=0,787
Inserció sociolaboral	106	82,2%	422	72,4%	528	74,2%	p=0,022
Habitatge	89	69,0%	298	51,1%	387	54,4%	p=0,001
Formació	76	58,9%	321	55,1%	397	55,8%	p=0,425
Suport jurídic	46	35,7%	69	11,8%	115	16,2%	p<0,001
Suport econòmic	92	71,3%	381	65,4%	473	66,4%	p=0,194

p<0.05= diferències estadísticament significatives

Resultats: anàlisi multivariable

1. Anàlisi de correspondències múltiples i classificació

Per a la realització de l'anàlisi de correspondències múltiples (ACM) i l'anàlisi de classificació posterior que ens permetrà identificar els principals perfils dels adolescents tutelats, **treballarem únicament amb els adolescents acollits en un centre residencial**. Per tant, els perfils que obtindrem faran únicament referència als adolescents tutelats entre 15 i 17 anys acollits en aquest tipus d'acolliment.

En aquesta anàlisi multivariable s'han inclòs en el model totes les variables que a l'apartat anterior han estat analitzades en funció del sexe, el tipus d'acolliment i el lloc de naixement. S'hi han inclòs totes les variables amb l'excepció del tipus de mesura, ja que hem analitzat tan sols els adolescents acollits en un centre residencial. Tampoc hi hem inclòs les variables que fan referència al suport que es preveu en la sortida del Sistema, incorporant únicament la variable sobre el recurs proposat de derivació en la sortida, ja que aquestes variables no són variables respecte als perfils dels nois i noies.

El gràfic que obtenim a partir de l'ACM (figura 1) ens mostra, a primer cop d'ull, dues informacions interessants: d'una banda, en el pla es representen les categories de cadascuna de les variables incloses en el model i es disposen en el gràfic en funció de dos eixos segons les seves semblances o diferències respecte de la resta de categories; i, d'altra banda, podem observar la proporció de casos que conté cadascuna de les categories de les variables en funció de la grandària dels diferents triangles, en què, com més gran és el triangle, més observacions hi ha amb aquella característica.

Sense analitzar en detall la figura 1, sí que podem apuntar, per exemple, que en l'eix horitzontal es polaritzen a l'esquerra les categories que tenen a veure amb la disposició de les característiques sociopersonals dels adolescents, juntament amb el no consum de tòxics o el fet de voler continuar estudiant l'any vinent, la possible derivació a un programa de l'ASJTET o el fet de ser una noia, entre altres categories, mentre que, en el pol oposat, se situen les categories contraposades a les descrites: no disposar d'habilitats sociopersonals, haver tingut una mesura amb justícia juvenil, no voler continuar estudiant, el consum de tòxics, etc.

En l'eix vertical, en canvi, s'hi oposen radicalment les categories que tenen a veure amb els adolescents que han nascut fora d'Espanya (veiem les diferents nacionalitats a la part inferior del gràfic) amb les variables que tenen a veure amb problemes de salut. D'això es desprèn, per exemple, que tenir un problema de salut té molt poca relació amb el fet d'haver nascut fora de l'Estat espanyol.

Aquesta anàlisi de correspondències múltiples és un resultat previ a la construcció de l'arbre jeràrquic de classificació (*cluster analysis*), i ens ha proporcionat una sèrie d'informacions importants, en funció de com de prop o de lluny se situen en el pla les diferents categories de les variables utilitzades. Aquesta disposició de les categories ens avança quines són les principals variables que segmentaran i caracteritzaran les diferents tipologies que es pretén identificar entre els adolescents acollits en centre residencial.

En la figura següent (figura 2) es pot observar l'arbre jeràrquic obtingut amb les principals variables que configuren els diferents grups. S'ha decidit seleccionar set grups diferenciats, els quals seran caracteritzats en les pàgines següents.

S'observa, de baix a dalt del gràfic, com es van agrupant els individus en diferents grups en funció de les similituds entre si i les diferències respecte dels altres grups. Per comprendre-ho millor, és important tenir present que en la part inferior del gràfic hi hauria tots els individus que conformen la mostra utilitzada, i a mesura que anem pujant es van conformant els diferents grups, en funció de les semblances entre els individus i les diferències amb la resta.

A la figura 2 hi hem sobreposat algunes de les categories que agrupen els individus per facilitar la lectura de la figura.

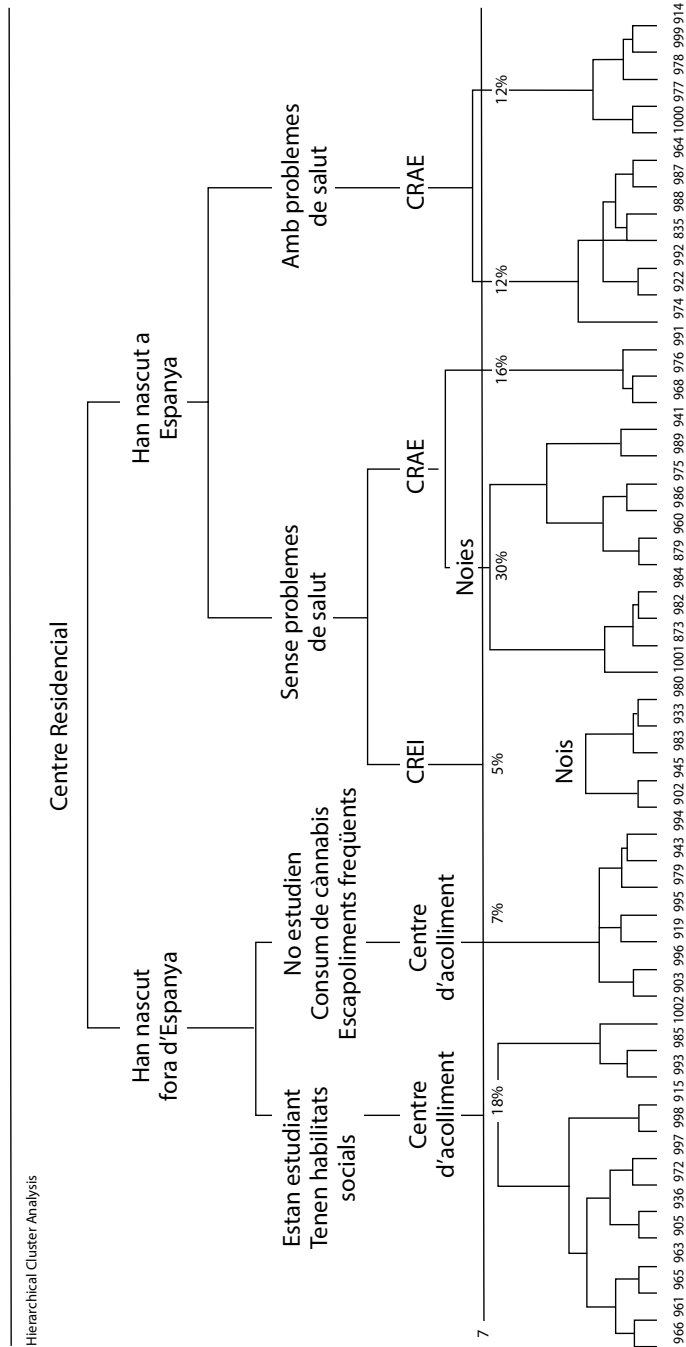

Figura 2 . Arbre jeràrquic de classificació. Adolescents acollits en centre residencial.

2. Caracterització de set tipologies entre els adolescents acollits en centre residencial

A continuació es descriuen els set grups diferenciats que s'ha decidit caracteritzar en funció de les categories de les variables utilitzades en aquest estudi. Les diferents tipologies o perfils es presenten per ordre, de més pes demogràfic a menys:

a) Grup 1 (27,6 %)

Són majoritàriament noies que no tenen problemes de salut. Han nascut a Espanya i estaven estudiant en el moment de respondre el qüestionari. Segons els seus educadors tutors, consumeixen alcohol i cànnabis ocasionalment i són majoritàriament fumadores habituals. Els seus educadors tutors consideren que tenen habilitats socials. Ocasionalment han efectuat algun escapoliment i segons els seus educadors tutors seran majoritàriament derivades a algun programa de l'ASJTET quan surtin del Sistema de Protecció.

b) Grup 2 (20,0 %)

Són majoritàriament nois i noies nascuts a Espanya que no tenen problemes de salut. Estan estudiant en el moment de respondre al qüestionari i tenen planificat continuar estudiant l'any vinent. No han tingut cap contacte amb la justícia juvenil. Els seus educadors tutors consideren que aquests adolescents tenen habilitats socials, mostren interès per aprendre hàbits i accepten les normes. Mai no han efectuat cap escapoliment i seran majoritàriament derivats a algun programa de l'ASJTET quan, un cop hagin complert els 18 anys, surtin del Sistema de Protecció.

c) Grup 3 (16,5 %)

Són majoritàriament nois i noies que han nascut fora de l'Estat espanyol que no tenen problemes de salut. Es troben acollits majoritàriament en un centre d'acolliment. Estaven estudiant en el moment de respondre el qüestionari i tenen previst continuar estudiant l'any vinent. Els seus educadors tutors consideren que tenen habilitats socials i habilitats de convivència. Han entrat en el Sistema de Protecció fa relativament poc temps (menys d'un any, ja que majoritàriament tenen un expedient de desempament) i presumiblement, quan surtin del Sistema de Protecció, després dels 18 anys, seran orientats a algun programa de l'ASJTET.

d) Grup 4 (13,1 %)

Són majoritàriament nois que han nascut a Espanya i que tenen algun problema de salut: nois amb discapacitat valorada pel CAD i/o amb trastorns mentals diagnosticats. No tenen planificat continuar estudiant l'any vinent. Els seus educadors tutors consideren que no disposen d'habilitats socials ni d'habilitats de convivència, tampoc mostren interès per aprendre hàbits i mostren dificultats per acceptar les normes. La

previsió de sortida del Sistema de Protecció és després de la majoria d'edat i seran orientats majoritàriament a un recurs residencial de la Direcció General de Protecció Social (DGPS).

e) Grup 5 (10,8 %)

Són majoritàriament nois i noies que tenen problemes de salut i específicament malalties físiques cròniques. No han consumit mai ni alcohol ni tabac ni cànnabis. Tampoc s'han escapolit mai del centre residencial on han estat acollits ni han tingut mai contacte amb la justícia juvenil. Els seus educadors tutors consideren que aquests adolescents tenen habilitats socials i accepten les normes.

f) Grup 6 (6,5 %)

Són majoritàriament nois i noies que no han nascut a l'Estat espanyol, que viuen en un centre d'acollida i que en el moment de contestar el qüestionari no estaven estudiant. Són adolescents que s'escapoleixen freqüentment del centre i consumeixen habitualment cànnabis, alcohol i tabac. Majoritàriament han tingut algun contacte amb la justícia juvenil. Els seus educadors tutors consideren que no mostren preocupació pel futur, que no tenen habilitats socials i que no accepten les normes. Majoritàriament no tenen contacte amb les seves famílies i segons els seus educadors tutors sortiran del Sistema de Protecció abans de complir la majoria d'edat.

g) Grup 7 (5,5 %)

Són majoritàriament nois que es troben acollits en un CREI. Majoritàriament han tingut algun contacte amb la justícia juvenil. No continuaran estudiant l'any vinent. Consumeixen alcohol, tabac i cànnabis habitualment. Els seus educadors tutors consideren que no mostren preocupació pel futur, que no tenen habilitats socials i que no accepten les normes. La seva procedència és un altre centre residencial i segons els seus educadors tutors sortiran del Sistema de Protecció abans de complir la majoria d'edat.

Discussió

Més del 60 % dels adolescents tutelats en acolliment residencial a Catalunya que tenen entre 15 i 17 anys són nois i noies que, presumiblement, seran orientats a l'ASJTET quan arribin a la majoria d'edat. Són nois i noies que, malgrat haver patit una situació de desemparament en algun moment de la vida, presenten unes característiques força normalitzades: estan estudiant i tenen previst estudiar el proper any, segons els seus educadors tutors tenen habilitats socials i, majoritàriament, tenen habilitats de convivència i accepten les normes. A més a més, la majoria d'aquests nois i noies no s'han escapolat mai o pràcticament mai i la majoria no han tingut mai cap contacte amb justícia juvenil.

En les properes pàgines anirem desgranant els principals resultats obtinguts, que hem organitzat en diferents apartats per facilitar-ne la lectura.

1. Sobre la relació amb els pares i mares

Analitzant la relació dels adolescents amb els seus pares i mares, s'ha observat que els adolescents acollits en centre residencial tenen més contacte amb els pares i mares que els acollits en família extensa, a excepció dels nois i noies estrangers, que són els que mantenen menys contactes familiars.

Aquest darrer aspecte es dona, probablement, perquè una part considerable dels adolescents nascuts fora d'Espanya han arribat sols a Catalunya i, per tant, no tenen familiars en el país d'acollida. Per exemple, podem anotar, en aquest sentit, que l'any 2016 a Catalunya han estat tutelats per la DGAIA 684 adolescents estrangers no acompanyats (Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, 2016).

El fet que els nois i noies acollits en família extensa tinguin menys contacte amb les seues pares i mares que els acollits en centre residencial (exceptuant els estrangers) és un resultat no esperat *a priori*. En estudis posteriors caldrà analitzar amb més profunditat per què aquests nois i noies tenen menys contactes amb els seus progenitors que els acollits en centre. Tanmateix, en estudis recents s'ha observat que el fet de mantenir el contacte amb els pares i mares no sempre s'associa amb un major benestar dels adolescents tutelats, ja que aquesta presència o absència dels progenitors (especialment de la mare) pot generar incertesa, angoixa o expectatives als

nois i noies tutelats que afecten el seu benestar subjectiu (Llosada-Gistau *et al.*, 2016). Segurament seria important, en aquest sentit, tenir en compte l'opinió dels nois i noies sobre el contacte que volen mantenir amb els seus pares i mares.

2. Sobre el tipus d'acolliment i els canvis de recurs

D'altra banda, s'ha observat que els adolescents que han nascut fora de l'Estat espanyol s'acullen majoritàriament en centres residencials i específicament en centres d'acolliment, mentre que només una petita proporció es troben acollits en família extensa. El model migratori d'alguns d'ells explicaria, en bona part, aquesta circumstància, ja que molts d'aquests nois i noies no disposen de família extensa en el país d'acollida i, d'altra banda, molts han arribat en edats adolescents (tenen una major proporció d'expedients de desemparament), la qual cosa fa molt difícil també que puguin ser acollits en família aliena, recurs que acull majoritàriament infants en edats més primerenques (Mayoral, 2015).

D'altra banda, és interessant observar que la majoria dels adolescents acollits en família extensa provenen del nucli familiar d'origen (el 79 % dels acollits en família extensa i el 48 % dels acollits en centre), la qual cosa ens indica que, probablement, la mesura d'acolliment en família extensa proporciona més estabilitat en la vida d'aquests adolescents en el sentit que el fet d'estar acollit en família extensa disminueix la probabilitat d'haver canviat de recurs de protecció (Montserrat 2006, Llosada-Gistau *et al.* 2016). La meitat dels acollits en centre residencial, en canvi, han viscut prèviament en un altre centre abans del centre residencial en què es trobaven en el moment de respondre el qüestionari. I aquest aspecte és encara més evident entre els nascuts fora d'Espanya, atès que aquests nois i noies provenen d'un altre centre amb una proporció més alta que els nascuts a Espanya. Ells han patit, per tant, més canvis de recurs.

Finalment, s'observa que la mostra no preveu cap noia acollida en CREI. A Catalunya hi ha un CREI adreçat únicament a noies, però la mostra estudiada no recull cap noia acollida en aquest tipus de recurs. Per tant, aquest fet és un biaix mostral de l'estudi.

3. Sobre els escapoliments

Respecte dels escapoliments, cal rescatar dues informacions importants: el 70 % dels adolescents estudiats no s'han escapolit mai (s'escapoleixen ocasionalment el 20 % dels adolescents, i de manera freqüent, el 10 %) i, a més a més, aquesta pràctica no es relaciona amb el fet de ser noi o noia. Altrament dit, no s'han observat diferències segons el sexe en el fet d'haver-se escapolit del centre residencial.

Els adolescents nascuts fora d'Espanya s'han escapolit en una proporció més alta que els nascuts a Espanya (el 72 % dels nascuts a Espanya no s'han escapolit mai, al

costat del 53 % dels nascuts fora d'Espanya). El projecte migratori de molts d'ells, encaminats a inserir-se laboralment, els pot fer més reactius al Sistema de Protecció i, especialment, a l'acolliment residencial. Això pot motivar, en alguns casos, aquesta pràctica. En una línia semblant, Rees (2011) afirma que escapar-se del centre és una manera d'expressar el desacord o la insatisfacció amb el centre residencial.

Durant el 2016, la DGAIA ha impulsat un nou programa anomenat Itineraris de protecció individualitzats (IPI), que és un servei tècnic especialitzat, alternatiu a l'acolliment residencial, que té per objecte acompanyar joves tutelats de 16 i 17 anys en el seu procés d'autonomia i emancipació. L'ingrés al servei es fa de manera voluntària i amb la prèvia signatura d'un compromís del noi o la noia. En aquests primers mesos de funcionament del servei, s'hi han adherit alguns adolescents estrangers sense referents familiars i caldrà veure en els propers mesos si, efectivament, aquest recurs és una bona alternativa i s'adequa millor a alguns joves que, com alguns dels estrangers no acompanyats, mostren dificultats per seguir la dinàmica quotidiana d'un centre residencial. En la propera onada de l'enquesta caldrà disposar d'una mostra d'aquests adolescents per conèixer les seves característiques específiques.

4. Sobre el parentiu en l'acolliment en família extensa

Entre els adolescents acollits en família extensa s'ha observat que pràcticament el 60 % estan acollits pels avis i àvies, i al voltant del 33 % estan acollits pels oncles. Aquestes dades concorden amb estudis anteriors efectuats tant en el context català (Montserrat, 2006) com en el context espanyol (Del Valle *et al.*, 2009) i és una característica que els equips SIFE han de tenir molt en compte ja que, amb tota probabilitat, la majoria d'avis i àvies acollidors necessitaran un suport diferent i probablement més intens per part dels equips SIFE, que quan l'acollidor és un tiet o una tieta més joves.

5. Sobre la situació escolar

Més del 90 % dels adolescents entre 15 i 17 anys tutelats estan estudiant en el moment de la realització de l'enquesta segons els seus educadors tutors (l'educació és obligatòria fins als 16 anys). Tanmateix, s'observa que els nois estudien en una proporció més baixa que les noies. Elles també tenen planificat continuar estudiant l'any vinent més freqüentment que els nois. Específicament, els adolescents de 17 anys tutelats estan estudiant en un 83 % i aquests resultats són, segons l'informe *Estat de situació de la infància i l'adolescència a Catalunya, 2014*, inferiors als de la població general, on la taxa d'escolarització als 17 anys se situa en el 90 %. La literatura tant a escala nacional com a escala internacional indica que els adolescents tutelats mostren, en general, indicadors desfavorables respecte a l'àmbit escolar (Jackson i Cameron, 2014, Montserrat *et al.*, 2013). D'altra banda, està demostrat

que l'abandó prematur dels estudis està directament relacionat amb dificultats per a la inserció laboral i amb l'exclusió social. En aquest sentit, doncs, cal fer els esforços que siguin necessaris per tal que els adolescents tutelats continuïn estudiant més enllà de l'escolarització obligatòria, la qual cosa els facilitarà, de ben segur, la seva inserció sociolaboral, i en darrer terme possibilitarà la seva autonomia personal.

Una dada que cal prendre en consideració, per tal com és inesperada, és que, segons els professionals, els adolescents acollits en família extensa estan estudiant en una proporció més baixa que els acollits en centre residencial, i aquest és un aspecte que possiblement caldrà que abordin els equips SIFE a fi d'afavorir la continuïtat educativa dels adolescents acollits en família extensa, en la mesura que sigui possible.

Finalment, sobre l'àmbit escolar, s'observa que els adolescents nascuts fora d'Espanya no estan estudiant en una proporció més alta que els nascuts a Espanya i també en una proporció més baixa tenen previst abandonar els estudis l'any vinent. El projecte migratori de molts d'ells, orientat al món laboral, explicaria, presumiblement, bona part d'aquests resultats observats. Probablement el recurs IPI, molt encaminat a la inserció laboral, amb una formació inicial prèvia, es podria adequar prou bé als perfils d'alguns d'aquests nois i noies.

6. Sobre la relació amb justícia juvenil

Quant al fet d'haver tingut una mesura amb justícia juvenil, els professionals han reportat que el 83 % dels nois i noies no hi han tingut cap tipus de contacte. Dels que n'han tingut alguna mesura, són els nois acollits en centre residencial i els que han nascut a fora de l'Estat espanyol els que, majoritàriament, han estat relacionats amb la justícia juvenil. Resumint, podríem indicar que els adolescents tutelats mostren, segons les dades obtingudes, un alt índex de conducta legal, segons els seus educadors tutors. A més, aquestes dades es mantenen estables respecte dels estudis anteriors efectuats per l'ASJTET (ASJTET, 2008 i 2012).

7. Sobre les característiques sociopersonals

Quant a les característiques sociopersonals dels adolescents es vol destacar, sobretot, que, segons els educadors tutors i professionals dels SIFE, les noies mostren en més grau que els nois habilitats socials, habilitats de convivència, interès per aprendre hàbits, acceptar les normes i més compromís amb el seu projecte. I, en aquest sentit, doncs, presentarien uns perfils, en general, més adequats que els nois per adherir-se a un programa de l'ASJTET. Un altre aspecte interessant segons el sexe és que les noies presenten més inquietud pel seu futur que els nois. Alguns estudis han mostrat que els nois i les noies es diferencien en les estratègies d'afrontament que utilitzen davant de les dificultats que els planteja la vida. Alguns autors assegu-

ren que les noies fan servir estratègies com la preocupació o culpar-se a elles mateixes davant de situacions adverses, mentre que els nois tendeixen, més sovint, a ignorar els problemes o se'ls reserven per a ells mateixos (Hampel i Petermann, 2005; González *et al.*, 2002). Aquestes diferències d'afrontament de dificultats segons el sexe seria bo tenir-les presents quan treballem amb aquests nois i noies.

En funció del tipus d'acolliment, els acollits en centre mostren més preocupació pel futur que els acollits en família extensa. Aquest resultat, presumiblement, va lligat a l'estabilitat que ofereix l'acolliment familiar respecte de l'acolliment residencial. Estar acollit per un familiar probablement ofereix a aquests nois i noies una seguretat en el futur que no els pot garantir l'acolliment residencial. D'altra banda, els adolescents acollits en centre residencial mostren més grau de compromís amb el projecte que els acollits en família extensa. Possiblement el projecte individual és més explícit entre els acollits en centre que entre els acollits en família extensa. Tanmateix, podria ser un aspecte que cal que abordin els equips SIFE.

Segons el lloc de naixement, l'única diferència observada respecte de les característiques sociopersonals dels adolescents és que, segons els educadors tutors, els que han nascut fora de l'Estat espanyol disposen de més habilitats socials, mentre que en la resta de característiques no s'observen diferències en funció de l'origen.

8. Sobre el consum de tòxics

Pel que fa al consum de tòxics es destaca, sobretot, la proporció d'adolescents que, segons la percepció dels seus educadors tutors, consumeixen cànnabis. La meitat dels tutelats entre 15 i 17 anys consumeixen cànnabis ocasionalment o freqüentment. Aquestes dades són superiors a les observades en l'estudi del 2012, on s'apuntava que el 38 % havien consumit algun tipus de tòxic i que el més habitual era el consum de cànnabis (ASJTET, 2012). D'altra banda, l'informe FRESC (2012), realitzat per l'Agència de Salut Pública de Barcelona, indica que, a l'edat de 16 anys, al voltant del 30 % dels adolescents (població general) havien provat el cànnabis alguna vegada. Tot i que som conscients que no seria correcte comparar directament ambdues poblacions, s'intueix que la proporció de consum de cànnabis entre els adolescents tutelats és força més alta que entre la població general i, des del nostre punt de vista, caldria estudiar algunes mesures per mirar de reduir-ne el consum.

Respecte de les tres variables independents estudiades, s'observa que els nois consumeixen cànnabis en una proporció més alta que les noies, que els acollits en centre consumeixen cànnabis en una proporció més alta respecte dels acollits en família extensa, i que els nascuts fora de l'Estat espanyol en consumeixen més que els que han nascut a Espanya. Els nascuts fora de l'Estat espanyol també consumeixen més freqüentment alcohol i tabac. Per tant, és un tema important a treballar en els centres residencials (centres d'acolliment) on aquests joves es troben majoritàriament acollits.

9. Sobre la salut

Un 25 % dels adolescents tutelats presenten algun problema de salut segons han reportat els seus educadors tutors. És un percentatge una mica inferior a l'observat en l'informe del 2012, on se situava en el 32 % (ASJTET, 2012). Els nois, els acollits en centre i els nascuts a Espanya són els que en un percentatge més alt presenten algun problema de salut. Específicament observem, a més a més, que els nois presenten trastorns mentals en una proporció més alta que les noies. Aquest darrer resultat caldrà estudiar-lo amb més profunditat en el futur, ja que les dades contrasten amb els resultats d'alguns estudis que mostren que, en general, les noies són més tendents a mostrar menys autoestima, menys felicitat i tenen més risc de patir depressió (Frydenberg i Lewis, 2009). A més a més, s'observa que en l'informe realitzat l'any 2012 era precisament en les noies on prevalien els problemes de salut i, específicament, de trastorn mental (ASJTET, 2012).

Finalment, el 58 % dels que presenten problemes de salut (el 14% sobre el total de la mostra estudiada) tenen una valoració de discapacitat efectuada pel Centre d'Atenció amb Persones amb Discapacitat (CAD), sense que observem diferències en funció de les variables independents utilitzades en l'informe.

10. Sobre la sortida del Sistema de Protecció

Sobre la sortida del Sistema de Protecció, s'ha observat que al voltant del 80 % dels adolescents tutelats entre 15 i 17 anys sortiran del Sistema en complir la majoria d'edat i una mica més de la meitat està previst que se'ls orienti cap a algun programa de l'ASJTET. En aquest sentit és interessant observar que el percentatge d'adolescents que presumiblement seran orientats a l'ASJTET ha crescut respecte del darrer informe, on aquesta previsió se situava prop del 40 % (ASJTET, 2012). Els principals suports que, segons els professionals, requeriran aquests adolescents són: la inserció sociolaboral (74 %) el suport econòmic (66 %) i el suport socioeducatiu (60 %).

Específicament, els nois necessitaran més suports per a la seva inserció sociolaboral i suport jurídic; els acollits en centre, més suport d'habitatge, suport jurídic i suport econòmic, i els nascuts fora d'Espanya, més suport en la inserció sociolaboral, suport d'habitatge i suport jurídic.

11. Els principals perfils dels adolescents acollits en centre entre 15 i 17 anys

Mitjançant el *cluster analysis* s'han descrit set perfils diferenciats entre els adolescents acollits en centre residencial. Una primera reflexió a partir dels grups configurats és que, al voltant del 65 % dels adolescents entre 15 i 17 anys tutelats (els tres primers grups presentats) són perfils que mostren unes característiques que

podríem considerar força “normalitzades” i, per tant, possibles i probables candidats a fer processos positius en qualsevol dels programes que ofereix l’ASJTET, segons les necessitats personals específiques de cadascú.

A aquest 65 % es podria afegir també un 11 % d’adolescents (grup 5), en què la principal diferència observada, a partir de les variables utilitzades, respecte als tres grups assenyalats anteriorment, és que presenten una problemàtica relacionada amb la salut i, en alguns casos, algun problema de salut crònica, per la qual cosa, adequant els programes a les seves necessitats específiques, aquests nois i noies també es podrien adherir a l’ASJTET amb bon pronòstic.

D’altra banda, entre els adolescents acollits en centre residencial, hi ha un gens menyspreable 13 % d’adolescents tutelats que presenten una discapacitat valorada pel CAD o trastorns mentals diagnosticats. Segons els mateixos educadors tutors, aquests nois i noies seran derivats majoritàriament als serveis de la Direcció General de Protecció Social (DGPS).

Finalment, s’han determinat dos perfils (caracteritzats en els grups 6 i 7), que sumats representen un 12 % dels adolescents acollits en centre, que tenen en comú que són refractaris al suport institucional i a les accions educatives que es realitzen en els centres: majoritàriament no volen seguir escolaritzats, han tingut contactes amb justícia juvenil, no accepten les normes, consumeixen tòxics habitualment, s’escapoleixen freqüentment, etc. Són efectivament un nombre relativament petit d’adolescents, però prou considerable, que no es considera que es puguin comprometre en cap dels programes oferts per l’ASJTET.

Reflexions finals en relació amb l'ASJTET

Identificar els principals perfils dels adolescents tutelats entre 15 i 17 anys que properament seran susceptibles de ser acollits per l'ASJTET és necessari per poder planificar els nostres programes en funció de les característiques dels usuaris, amb la voluntat d'oferir uns serveis de qualitat que permetin als joves tutelats i extutelats assolir l'autonomia plena, mentre siguin acompanyats en la seva transició a la vida adulta.

Segons l'organització actual de l'ASJTET i en relació amb els diferents programes que ofereix, es pot considerar que el servei pot satisfer actualment, sense haver d'efectuar canvis importants organitzatius, al voltant del 70 % dels adolescents que actualment tenen entre 15 i 17 anys i estan tutelats per la DGAIA. Ens referim als perfils dels nois i noies dels grups 1, 2, 3 i 5 identificats.

D'altra banda, l'ASJTET s'ha plantejat i ha començat a oferir diversos projectes de treball vinculats al programa d'habitatge per poder garantir un servei adequat a joves amb problemes de salut mental o joves amb algun tipus de discapacitat, que, com s'ha pogut comprovar, representen al voltant del 10 % dels adolescents tutelats per la DGAIA que tenen entre 15 i 17 anys (grup 4). Aquest gens menyspreable volum d'adolescents reclama enfortir i millorar els serveis que s'ofereixen a aquesta població. Els primers pisos enfocats a aquestes necessitats detectades ja estan en funcionament, i cal que aquest servei específic es pugui ampliar amb la voluntat de poder atendre un major nombre de joves amb aquestes característiques específiques i millorar la prestació.

D'altra banda, els resultats de l'estudi suggereixen la necessitat d'augmentar la coordinació entre l'ASJTET i el mateix Sistema de Protecció de la Infància per unificar les pautes amb els grups d'edat de 16 i 17 anys, especialment en els casos més problemàtics (grups 6 i 7), amb la voluntat de respondre, concretament, a les seves necessitats.

La realització d'aquest estudi ens permet conèixer millor algunes característiques dels adolescents que viuen en acolliment en família extensa, i això ens ha de facilitar que adaptem el nostre treball a les seves necessitats, malgrat que som conscients que les dades actualment tenen un biaix, ja que els equips SIFE no estan desplegats

a tot el territori. Seria desitjable que en la propera enquesta el nombre de joves en acolliment en família extensa s'hagués vist incrementat i fos més representatiu. El creixement previst dels equips SIFE en els propers mesos ho ha de permetre.

Les dades analitzades motiven la necessitat d'incrementar la col·laboració amb els departaments de l'Administració responsables de salut, justícia, educació, treball, immigració i policia. Totes les administracions hem de ser capaces de complir el mandat d'estar al servei del ciutadà.

I una darrera evidència: és vital per als nostres serveis socials millorar el nostre treball per disposar de dades periòdiques i fiables. En aquest sentit, l'ASJTET es compromet a actualitzar i millorar les dades analitzades en aquest informe cada dos anys. Alhora que, amb el suport de la Universitat d'Oviedo, amb el doctor Fernández del Valle al capdavant, estem dissenyant una eina potent i eficient per poder avaluar de manera rigorosa i periòdica el nostre treball. Aquesta avaluació inclou l'anàlisi dels processos, dels resultats i dels impactes que aconseguim. Cal que siguem capaços de detectar els nostres punts febles per millorar la nostra estratègia, les nostres eines i els criteris de treball, a fi d'oferir un servei al més ajustat possible als nois i noies que atenem.

En properes edicions és necessari preguntar directament els adolescents sobre tots els aspectes que s'han tractat en aquest estudi per tal de tenir de primera mà les valoracions i opinions dels principals aspectes que afecten les seves vides.

Acrònims

- ACM:** Anàlisi de correspondències múltiples
ASJTET: Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats
CAD: Centre d'Atenció a Persones amb Discapacitat
CRAE: Centre Residencial d'Acció Educativa
CREI: Centre Residencial d'Educació Intensiva
DGAIA: Direcció General d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència
EUSARF: European Scientific Association on Residential & Family Care
FRESC: Enquesta factors de risc en estudiants de secundària
IPI: Itineraris de protecció individualitzats
PTI: Pla de treball individual
SIFE: Servei d'Integració Familiar en Família Extensa

Referències bibliogràfiques

- ASJTET. (2008). *Estudi sobre el jovent de recursos de DGAIA entre 15 i 18 anys. Elements per a l'ajustament dels programes i recursos de l'ASJTET*. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència. Document no publicat.
- ASJTET. (2012). *Estudi sobre els joves de recursos de DGAIA entre 15 i 18 anys. Estudi bàsic*. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència. Document no publicat.
- DEL VALLE, J. F., LÓPEZ, M., MONTERRAT, C., & BRAVO, A. (2009). Twenty years of foster care in Spain: Profiles, patterns and outcomes. *Children and Youth Services Review, 31*, 847-853.
- DGAIA. (2015). Programa marc de centres. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència. <http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematic/07infanciaiadolescencia/Programa_Marc_centres_educatiu_DGAIA.pdf>
- DGAIA. (2016). *Informe estadístic mensual*. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA). Publicació electrònica disponible a: <http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematic/infancia_i_adolescencia/dades-del-sistema-de-proteccio-a-la-infancia-de-catalunya/>
- GONZÁLEZ, R., MONTOYA, I., CASULLO, M. M., & BERNABÉU, J. (2002). Relación entre estilos y estrategias de afrontamiento y bienestar psicológico en adolescentes. *Psicothema, 14*, 363-368.
- HAMPEL, P., & PETERMANN, F. (2005). Age and gender effects on coping in children and adolescents. *Journal of Youth and Adolescence, 34*, 73-83.
- JACKSON, S., & CAMERON, C. (eds.). (2014). *Improving access to further and higher education for young people in public care. European policy and practice*. London: Jessica Kingsley Publishers.
- LLOSADA-GISTAU, J., & MUNER, J. (Coord.) (2015). Estat de Situació de la infància i l'adolescència a Catalunya 2014. Barcelona: Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència. Publicació electrònica disponible a: <http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematic/07infanciaiadolescencia/observatori_drets_infancia/destacats_columna_dreta/Estat_situacio_infancia_2014.pdf>

- LLOSADA-GISTAU, J., CASAS, F. & MONTSERRAT, C. (2016). What Matters in for the Subjective Well-Being of Children in Care? *Child Indicators Research*, DOI 10.1007/s12187-016-9405-z
- MAYORAL, J. (2015). El sistema de protecció a la infància i l'adolescència de Catalunya. *Revista de Treball Social*, 205, 28-41.
- MONTSERRAT, C., CASAS, F., & BERTRAN, I. (2013). Desigualdad de oportunidades educativas entre los adolescentes en acogimiento residencial y familiar. *Infancia y Aprendizaje*, 36(4), 443-453.
- MONTSERRAT, C. (2006). *Infants i adolescents acollits pels seus familiars: què en sabem?, què en coneixem?* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
- REES, G. (2011). Still running 3: *Early findings from our third national survey of young runaways*. London: The Children's Society.
- PÉREZ A., & GARCÍA-CONTINENTE, X. (coord.). (2013). Informe FRESC 2012: 25 anys d'enquestes a adolescents escolaritzats de Barcelona. Barcelona: Agència de Salut Pública de Barcelona. Publicació electrònica disponible a: <http://www.aspb.cat/wp-content/uploads/2016/05/Informe_FRESC_2012.pdf>

Annex:

ENQUESTA SOBRE ADOLESCENTS TUTELATS D'ENTRE 15-17 ANYS

Nascuts els anys 1998-1999-2000

- 1.- Enquesta que ha d'emplenar el tutor del centre residencial assignat al noi/a nascut/uda els anys 2000, 1999 o 1998. En cas d'acolliment en família extensa, l'ha d'emplenar el tècnic de seguiment del SIFE corresponent. Cada tutor ha d'emplenar una enquesta per a cada adolescent que tingui tutoritzat. En el cas dels SIFE, cal emplenar un qüestionari per cada adolescent que hi hagi en seguiment.
- 2.- Amb les dades de totes les enquestes, la DGAIA (ASJTET) pot planificar els recursos i serveis necessaris per als propers tres anys.
- 3.- En cas de desconèixer la informació d'alguna pregunta i no poder-la aconseguir, deixeu la resposta en blanc.
- 4.- Les enquestes s'han d'enviar abans del 15 de desembre com a màxim.
- 5.- El resum del tractament de les dades de les enquestes el farem accessible a tots els professionals que hi hagin col·laborat.
- 6.- Es recomana fer servir el navegador Google Chrome per emplenar l'enquesta.

Moltes gràcies per endavant!

Característiques personals de l'adolescent

1. Data de naixement de l'adolescent *

Exemple: 15 de desembre, 2012

2. Gènere de l'adolescent *

Marqueu només una casella

Home

Dona

3. L'adolescent té algun germà o germana amb expedient obert a la DGAIA?

Marqueu només una casella

Sí

No

Passeu a la pregunta núm. 5

Si té germans o germanes

4. Quants germans o germanes de l'adolescent tenen expedient obert a la DGAIA?

5. L'adolescent té algun fill o filla?

Marqueu només una casella

Sí

No

6. Quina és la nacionalitat de l'adolescent *

Marqueu només una casella

Espanyola *Passeu a la pregunta núm. 13*

Estrangera

Doble nacionalitat (espanyola i estrangera)

Per als adolescents que provenen de fora d'Espanya

7. Quina és la nacionalitat estrangera de l'adolescent?

Poseu-hi el país en minúscules i sense accents

8. L'adolescent va néixer a Espanya?

Marqueu només una casella

- Sí *Passeu a la pregunta núm. 13*
 No

Si ha nascut fora d'Espanya

9. A quin any va arribar a l'Estat espanyol?

exemple: 2002

10. Com va arribar a l'Estat espanyol?

Marqueu només una casella

- Sol
 Amb la família
 Per reagrupament familiar
 Altres:

11. Té algun familiar que visqui a Catalunya?

Marqueu només una casella

- Sí
 No *Passeu a la pregunta núm. 13*

Té algun familiar que viu a Catalunya?

12. Quin parentiu té amb aquest familiar?

Podeu escollir-ne més d'una opció

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin

- Pare
 Mare
 Oncles
 Avis
 Germans
 Altres:

Documentació de què disposa l'adolescent

13. De quina documentació vigent disposa l'adolescent?

Marqueu només una casella per fila

	Sí	No
DNI	☐	☐
Passaport	☐	☐
NIE	☐	☐
Permís de residència	☐	☐
Cèdula d'identificació	☐	☐
Certificat de naixement	☐	☐
Permís de treball	☐	☐

Situació de l'adolescent respecte del Sistema de Protecció

14. Quin tipus d'expedient té obert actualment a la DGAIA?

Marqueu només una casella

- Desempament
- Tutela
- Guarda
- Assistencial

15. En quina mesura protectora es troba l'adolescent actualment? *

Marqueu només una casella

- Acolliment residencial *Passeu a la pregunta núm. 19*
- Acolliment en família extensa *Passeu a la pregunta núm. 19*

Sobre el centre residencial

16. A quina tipologia de recurs residencial es troba acollit l'adolescent?

Marqueu només una casella

- Centre d'acolliment
- CRAE
- CREI
- Casa d'infants
- Pis de 16-18 anys
- Centre terapèutic
- Altres:

17. Nom del centre residencial *

Poseu-hi el nom en minúscules i sense accents

18. L'adolescent, amb quina freqüència s'escapoleix del centre residencial?

Marqueu només una casella

- Mai
- Ocasionalment
- Freqüentment *Passeu a la pregunta núm. 21*

Sobre la família extensa

19. L'adolescent es troba acollit pels:

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin

- Avis materns
- Avis paterns
- Oncles materns
- Oncles paterns
- Germans o germanes majors d'edat
- Altres:

20. Quin és el SIFE de referència de l'adolescent acollit en família extensa? *

Poseu-hi el nom del SIFE amb minúscules i sense accents

Sobre el Sistema de Protecció

21. L'adolescent està informat de la raó per la qual està acollit per la DGAIA?

Marqueu només una casella

- Sí
- No

22. Quina és la procedència de l'adolescent abans de la mesura protectora actual?

Marqueu només una casella

- Nucli familiar o Família extensa o Família aliena
- Centre d'acolliment
- CRAE

- Retorn d'una adopció
- Desconegut
- Altres:

23. L'adolescent manté contacte amb algun membre de la seva família?

Podeu escollir-ne més d'una opció

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin

- Pare
- Mare
- Oncles
- Avis
- Germans majors d'edat
- Cap
- Altres:

Trets sociopersonals de l'adolescent

24. Valoreu els trets sociopersonals de l'adolescent

Marqueu només una casella per fila

	<i>Gens</i>	<i>Poc</i>	<i>Bastant</i>	<i>Molt</i>
L'adolescent mostra inquietud pel seu futur?	0	0	0	0
L'adolescent disposa d'habilitats socials?	0	0	0	0
L'adolescent disposa d'habilitats de convivència?	0	0	0	0
L'adolescent mostra interès per aprendre algun hàbit?	0	0	0	0
L'adolescent té capacitat per acceptar les normes?	0	0	0	0
L'adolescent està compromès amb el seu projecte?	0	0	0	0

Formació acadèmica de l'adolescent

25. Quina és la llengua materna de l'adolescent?

Poseu-ho en minúscules i sense accents

Exemple: catala

26. De quines d'aquestes llengües l'adolescent té un domini instrumental?

Excloure'n la llengua materna

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin

- Català
- Castellà
- Àrab
- Francès
- Anglès
- Altres:

Estudis actuals

27. Quin curs està seguint actualment?

Marqueu només una casella

- 2n ESO o 3r ESO o 4t ESO o 1r batxillerat
- 2n batxillerat
- CFGM
- PFI
- No estudia
- Altres:

28. L'adolescent té previst continuar els seus estudis el proper any?

Marqueu només una casella

- Sí
- No

Situació laboral actual de l'adolescent

29. L'adolescent està actualment inscrit en un programa de Garantia Juvenil?

Marqueu només una casella

- Sí
- No

30. Quina és la seva situació laboral actual?

Marqueu només una casella

- Treballa amb contracte
- Treballa en pràctiques en una empresa
- No treballa actualment

31. En cas que estigui treballant actualment, quina feina du a terme?

Poseu-hi el lloc de treball amb minúscules i sense accents

32. L'adolescent ha treballat abans en alguna ocasió?

Marqueu només una casella

- Sí, amb contracte
- Sí, en pràctiques amb una empresa
- No

Relació amb la justícia

33. L'adolescent ha tingut algun tipus de mesura de justícia juvenil?

Marqueu només una casella

- No ha tingut cap relació amb la justícia juvenil
- Està pendent d'alguna mesura
- Internament en règim semiobert
- Internament en règim tancat
- Llibertat vigilada
- Servei en benefici de la comunitat
- Mediació
- Altres:

Estat de salut de l'adolescent

34. L'adolescent té algun problema de salut

Marqueu només una casella

- Sí *Passeu a la pregunta núm. 35*
- No *Passeu a la pregunta núm. 39*

Sobre el problema de salut de l'adolescent

35. El problema de salut de l'adolescent es correspon amb alguna malaltia o trastorn que s'esmenten tot seguit?

- Malaltia física crònica
- Malaltia infectocontagiosa
- Trastorn mental diagnosticat
- Pluridiscapacitat
- Altres:

36. L'adolescent està rebent algun tipus de tractament

Podeu escollir-ne més d'una opció

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin

- Farmacològic
- Psicoterapèutic
- Cap
- Altres:

37. L'adolescent té una incapacitació judicial

Maqueu només una casella

- Sí
- No
- En tràmit

38. L'adolescent té valoració de discapacitat pel CAD?

Podeu escollir-ne més d'una opció

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin

- Discapacitat física
- Discapacitat psíquica
- Discapacitat sensorial
- No té cap discapacitat
- En tràmit

Consum de tòxics

39. En cas que l'adolescent consumeixi tòxics, quin tipus de tòxics consumeix?

Marqueu només una casella per fila

	<i>Mai</i>	<i>Ocasional- ment</i>	<i>Sovint (mensualment)</i>	<i>Habitualment (setmanalment)</i>	<i>Diàriament</i>
Alcohol	0	0	0	0	0
Tabac	0	0	0	0	0
Cànnabis	0	0	0	0	0
Amfetamines	0	0	0	0	0
Cocaïna	0	0	0	0	0

Opiawcis	0	0	0	0	0
Crack	0	0	0	0	0
Substàncies inhalants (coles, etc.)	0	0	0	0	0
Altres drogues psico- tròpiques o de disseny	0	0	0	0	0

Sortida del Sistema de Protecció

40. Un cop finalitzada la mesura protectora, quina és la previsió de la sortida?

Marqueu només una casella

- Recursos ASJIE
- Retorn al nucli familiar
- Emancipació (anar a viure sol, en parella o amb amics)
- Altres:

41. A quina edat es preveu que l'adolescent deixaria d'estar protegit per la DGAIA?

42. Quin tipus de suport es preveu que necessitarà l'adolescent un cop finalitzada la mesura protectora

Seleccioneu totes les opcions que corresponguin

- Cap
- Suport socioeducatiu
- Inserció sociolaboral
- Habitatge
- Formació
- Suport jurídic
- Suport econòmic
- Altres:

FI DEL QÜESTIONARI. MOLTES GRÀCIES PER LA VOSTRA COL·LABORACIÓ

Generalitat de Catalunya
**Departament de Treball, Afers Socials
i Famílies**